

Değişiklik talebi vurdu!

Geçtiğimiz 3 yıl ağustosta yapılan Tarihi Bedesten Alışveriş Günleri bu yıl eylüle kaydırılınca, gurbetçi yoğunluğu ve okul alışverişleri geride kaldı, esnaf beklediğini bulamadı! Önceki yıllara kıyasla daha sakin geçen Bedesten Günleri, katılan vatandaşları ise memnun etti. ■ HABERİ SAYFA 9'DA

Tabeladaki sır!

'Konya'da bulunan Tarihi Buğday Pazarı civarında yer alan Karaman Yolu üzerindeki "Terzi Hazret Bal" tabelası, Arapça kökenli "Hazreti" kelimesinin Türkçedeki farklı bir versiyonu olan "Hazret" kelimesinin bir isim olarak kullanılması, insanlarda hem şaşkınlık hem de merak uyandırıyor. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

ERKANBAŞAR
GAYRİMENKUL

Garantimiz
Müşterilerimiz

KONYA Yeni Gün

17 EYLÜL - 23 EYLÜL 2025

5 TL

www.konyayenigun.com 9 77 1308 5980 18

ZADE VITAL
NATURAL SUPPLEMENTS

Meram'ın kaza çıkmazı!

Meram'ın trafiğinde önemli bir rotayı bulunan Hatip Caddesi'nin Beşdağ Sokak'a bağlandığı nokta, kazalar nedeniyle sık sık gündeme geliyor. Hatip Caddesi'nin su kanalına dönüş istikametini devam ettiren Beşdağ Sokak, su kanalı nedeniyle yolu ikiye ayırıyor. Yolu virajlı ve her iki noktasının da gidiş ve dönüş olarak kullanılması ise sürücülere zor anlar yaşıyor. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

Selçuklu mirası!

Konya'ya özgü güvercin olan Enseli Güvercin'i değer bir deyişle Selçuklu güvercini Osmanlı döneminden günümüze kadar gelen miraslardan biri! Osmanlı saraylarında yetişen ve farklı ülkelerde yetiştirilmeye çalışılsa da soylan devam ettirmeyen güvercinler, Konya'da yetiştirilmeye devam ediyor. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Cepte alarm!

Büyükşehirlerdeki 30 bin üzeri nüfuslu ilçelerde yer alan birçok esnafın cebini etkileyecek olan vergi düzenlemesi açıklandı. Konya SMMM Başkanı Halil Bıçakçı, bu düzenlemeyle birlikte, esnafın artık KDV, gelir vergisi ve stopaj gibi yeni vergiler ödeyeceğini belirtti

Gerçek usul, gerçek yük

BÜYÜK BİR KISIMINI KAPSIYOR

Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (SMMM) Başkanı Halil Bıçakçı, yeni kararlarla birlikte büyükşehir statüsündeki illerde, nüfusu 30 binin üzerindeki ilçelerde faaliyet gösteren ve şimdiki kadar basit usulde vergilendirilen esnafın büyük bir kısmının artık gerçek usule geçeceğini belirtti.

BİRÇOK YÜKÜMLÜLÜK GELİYOR!

Gerçek usule geçiş, beraberinde birçok yeni yükümlülüğü getiriyor. Bıçakçı, "Basit usulde olan esnaf, ticari kazançları için gelir vergisi ödemiyor, KDV'den muaf tutuluyor ve defter tutma yükümlülüğü yoktu. Gerçek usule geçişle birlikte ise artık defter tutacaklar, KDV, gelir vergisi, stopaj ve geçici vergi gibi bir dizi vergiyi ödeyecekler" ifadelerini kullandı. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Genç tecrübenin harmanı!

Konya'dan dünyaya 35 yılı aşkın zamandır üretimleriyle birlikte güven de sunan Genç Değirmen, genç ekibini tecrübeyle harmanlıyor! Fırmanın 30 yıldır emektan olan Berat Güler, Genç Değirmen'in sektördeki yerine ilişkin konuştu.

'GENÇ DEĞİRMEN'DE SADECE ÇALIŞMADIM, BÜYÜDÜM'

1978 yılında meslek lisesinde değirmencilik bölümünde eğitim alarak sektöre adım atan Berat Güler, mesleğini sadece iş olarak değil, bir tutku olarak görüyor. Şirketin kendisine yalnızca bir istihdam kapısı olmadığını ifade eden Güler, Genç Değirmen'in aynı zamanda tecrübe de kattığını ifade etti. ■ HABERİ SAYFA 2'DE

KONYA
Yeni Gün

Şehrin Hafızası

BUGÜN GAZETENİZDE

Meram'da gelenek kazanı!

Meram pekmez tadında bulgurun bereketinde bir gün yaşadı. Meram Belediyesinin geçmişi bugüne taşıyan 'Pekmez ve Bulgur Kaynatma Etkinliğinin' dördüncüsü yine Meram Bağ'ında gerçekleştirildi. Etkinlik, adeta bir zaman yolculuğuna dönüşerek, bağ bozumunun, pekmez ve bulgur kaynatmanın coşkusunu katılımcılara yeniden yaşattı. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

Konya'nın zirvesi sivriliyor!

Selçuklu Belediyesi tarafından titizlikle yürütülen çalışmalar sonucu geçmişten gün yüzüne çıkarılmaya devam eden Gevale Kalesi'nde 3. etap restorasyon çalışmalarında sona yaklaşıyor. Kalıntılarda sağlamlaştırma, konservasyon ve restorasyon uygulamalarına devam ederken yürüme yolları, dehlizler, hamam ve ibadet mekanlarının da restorasyonu yapılıyor. ■ HABERİ SAYFA 10'DA

Ata izinden ilham alıyor!

Araştırmacı Yazar Aladdin Aladağ'ın "Şehir Sohbetleri" serisinin bu haftaki konuyu Konya'nın tarihi ve kültürel zenginliğinden ilham alan genç sanatçı Sümeyye Eylül Yıldırım'ı Yıldırım, Selçuklu çini-lerinden Dede Korkut hikâyelerine uzanan eserleriyle geçmişini günümüze taşıyor. ■ HABERİ SAYFA 4'TE

Karatay'da yeni sezon başlıyor!

Karatay Belediyesi, gençlerin sosyal, kültürel ve kişisel gelişimlerine katkı sağlamak amacıyla birbirinden farklı kurs ve atölyeleri gençlerle buluşturmaya devam ediyor. Bu kapsamda Karatay Belediyesi bünyesinde hizmet veren Ali Ulvi Kurucu Gençlik Merkezi'nde güz dönemi kurs kayıtları başlıyor. ■ HABERİ SAYFA 3'TE

HİZMET
PETROL

Yarım Asırlık
Hizmet Aşkı

Mevlana Civan Üçler Mezarlığı Karşısı
0332 352 22 41

Manifesto isimli müzik grubu hakkında konserde sergiledikleri ahlak dışı hareketlerden dolayı soruşturma başlatılmıştı. Süreçte gruba gelen tepkiler sonrası Trabzon ve Konya gibi şehirlerde konserler iptal edildi.

Toplumun bir kesiminin içini rahatlatan bu soruşturma ve konser iptalleri, bir kısım grup tarafından ise 'tepkije tepki' niteliğindedir. **Şimdi soruyorum sizlere!**

TOPLUMDA BİR KİTLESİ BULUNAN VE SANATÇI KİMLİĞİNİ ORTAYA KOYDUĞU 'DÜŞÜNÜLEN' KİŞİ YA DA GRUPLAR, AKTİVİST ROLÜNÜ DE ÜSTLENEBİLİR Mİ?

Buna ben cevap vereyim; üstlenebilir ve hatta bence üstlenmelidir de! Yanlış gördüğü meseleleri duymalıdır. Topluma reva görülmesi gereken hususları bir şekilde dile getirmelidir.

AHLAKI OLMAYAN AKTİVİZM, PROVOKASYONDUR

AMA BİR DAKİKA!

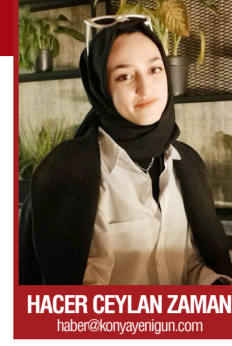
Toplumda ya da hükümette bir takım yanlışları dile getiriyorsun diye, her yaptığın hareketle daimi kabul göremezsin! Kimse kusura bakmasın.

Dinleyicilerinin çoğu, karakteri biçimlenme aşamasında olan yaşta çocuklardan oluşan bir müzik grubu,

çocukları teşhirci davranışlarının şahidi konumuna sürüklemez.

Doğru bildiğini savunuyor, yanlış bildiklerini dile getiriyor diye **1 doğru, tüm yanlışları silemez.**

'Türkiye'deki herkes Müslüman değil' nidalarını

HACER CEYLAN ZAMAN
haber@konyayenigun.com

yükseltenler için söylüyorum: Konunun Müslümanlıkta hiçbir alakası yok! Müslüman olmayan ülkelerde bile yasaklanan LGBT propagandaları er-geç her topluma zarar verir. Ahlakı çökmüş bir ülkede hiçbir

mekanizmanın liyakatli bir şekilde işlemesi beklenemez.

Ancak tabii ki ahlak, yalnızca 'çıplaklık' üzerinden de değerlendirilmemeli. Bu da detaylandırılması gereken farklı bir konu ancak...

Doğrular vardır, tebrik edilir; ancak kimse yanlışlara göz yumulmasını beklemesin.

Verilen tepkilerin nasıl sonuçlar doğurduğuna bu olayla şahitlik etmiş olduk. Dansı diğer yanlışların başına!

Sürücü de mahalleli de bıktı!

Meram'ın trafiğinde önemli bir rolü bulunan Hatip Caddesi'nin Beşdağ Sokak'a bağlandığı nokta, kazalar nedeniyle sık sık gündeme geliyor. Konya'da birçok düğün salonuna ev sahipliği yapan Hatip Caddesi'nin su kanalına dönüş istikametini devam ettiren Beşdağ Sokak, su kanalı nedeniyle yolu ikiye ayırıyor. Yolun virajlı ve her iki noktasının da gidiş ve dönüş olarak kullanılması ise sürücülere zor anlar yaratıyor.

SÜRÜCÜLER ANLAŞMAZLIKTA: MAHALLE SAKİNİ KAZADAN BIKTI!

Şehir merkezi tarafından gelip Beşdağ Sokak istikametine doğru dönecek olan sürücüler ise bölgede trafik lambası olmamasından mustarip! Civarında yaşayan vatandaşlardan alınan bilgilere göre caddeden Beşdağ Sokak istikametine sapmak isteyen sürücüler ve diğer sürücüler arasında çıkan anlaşmazlıklar dolayısıyla bölgede sürekli kaza yaşanıyor. Sürücüler be mahalle sakinleri, bu alana acil olarak önlem alınması gerektiğini belirterek yetkililerden yardım beklediklerini ifade etti.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Konya'dan dünyaya 35 yılı aşkın zamandır üretimleriyle birlikte güven de sunan Genç Değirmen, genç ekibini tecrübeyle harmanlıyor! Firmanın 30 yıldır emektarı olan Berat Güler, Genç Değirmen'in sektördeki yeriyle ilgili konuştu

30 yıllık emek, 35 yıllık miras!

Türkiye'nin değirmen makineleri sektöründeki öncüsü Genç Değirmen, yalnızca ürettiği makinelerle değil, yetiştirdiği insanlarla da fark yaratıyor. 1990 yılında Konya'da kurulan ve bugün 70'ten fazla ülkeye ihracat yapan Genç Değirmen, kurumsal gücünü; bilgi, tecrübe ve sadakatle pekiştiriyor. Bu başarı hikâyesinin önemli mimarlarından biri de, şirkette tam 30 yıldır görev yapan tecrübeli isim: Berat Güler. 35 yılı aşkın süredir sektörün dinamiklerini belirleyen Genç Değirmen, yalnızca teknolojiye değil, insana da yatırım yapıyor. Bu vizyonun yaşayan örneklerinden biri olan Güler, 1996 yılından bugüne adeta firmanın hafızası haline geldi!

'GENÇ DEĞİRMEN'DE SADECE ÇALIŞMADIM, BÜYÜDÜM'

1978 yılında meslek lisesinde değirmencilik bölümünde eğitim alarak sektöre adım atan Berat Güler, mesleğini sadece iş olarak değil, bir tutku olarak görüyor. "Buğdayla büyüyen bir ailenin çocuğuyum. Bu meslek bizim özümüzde var," diyor Güler, Genç Değirmen çatısı altındaki 30 yıllık yolculuğunu şu sözlerle anlattı: "Genç Değirmen bana sadece iş değil, kimlik kazandı. Makine imalatından fabrika kurulumuna kadar birçok rolde görev aldım. Bugün geldiğimiz noktada ürettiğimiz makineler, dünyanın dört bir yanında çalışıyor. Bu büyük başarıya bir tuğla olmak be-

Berat Güler

nim için onur!" DEĞİŞİMLE DEĞİL, GELİŞİMLE GÜÇLENEN MARKA!

Kurulduğu günden bu yana yenilikçiliği ilke edinen Genç Değirmen, bugün 30 bin metrekarelik üretim tesisinde, teknolojiyi ve mühendisliği buluşturarak dünya

standartlarında çözümler sunuyor. Anahtar teslim un ve irmik fabrikaları kuran Genç Değirmen, üretiminin yüzde 90'ını yurt dışına ihraç ederek sektörün global oyuncularından biri konumunda. Bu dönüşüm sürecine birebir tanıklık edenlerden biri olan Güler, konuyla ilgili, "1996'da elimizde kâğıt kalemle makine çizimleri yapardık. Bugün ise bilgisayar destekli mühendislik sistemleriyle, laboratuvar kontrollü üretim süreçlerinden geçiyoruz. Genç Değirmen, bu geçişi sadece takip etmedi, yönetti." diye konuştu.

'SEKTÖR DEĞİŞİR AMA BİTMEZ!'

Güler, değirmen makineleri sektörünün zaman zaman duraksamalar yaşadığını ancak Genç Değirmen'in her döneme hazırlıklı olduğunu vurguluyor: "1980'lerde 'bu meslek biter' diyenler vardı. Ama Genç De-

ğirmen gibi vizyoner firmalar sayesinde sektör sürekli büyüdü. 1990'larda Sovyetler'in dağılmasıyla açılan pazarlarda Genç Değirmen adını duyurdu. Bugün Suriye'den Ukrayna'ya farklı ülkelerde savaşlar devam ediyor. Keşke olmasa ancak bu savaşlar sürdükçe, insan var oldukça değirmen sektörü yerini koruyacaktır."

TECRÜBE VE GENÇLİĞİN HARMANI: GENÇ DEĞİRMEN EKİBİ

Bugün yüzlerce kişilik profesyonel kadrosuyla faaliyet gösteren Genç Değirmen, genç mühendislerin dinamizmini, tecrübeli ustaların birikimiyle birleştiriyor. Şirketin kurumsal kültüründe sürdürülebilirlik, sadakat ve kalite ön planda. Güler, "15 kişiyle başladığımız bu yolda bugün büyük bir aile olduk. Bu ailede her birey, markayı taşıyan bir yapı taşıdır," diyerek firmanın insan odaklı yaklaşımını özetliyor.

SADECE MAKİNE DEĞİL, GÜVEN ÜRETİYOR!

Bugün global ölçekte tercih edilen bir marka haline gelen Genç Değirmen, hem ürettiği makinelerle hem de yetiştirdiği insan kaynağıyla sektördeki liderliğini pekiştiriyor. 30 yıllık emek ve sadakatiyle Genç Değirmen'e katkı sunan Berat Güler gibi çalışanlar sayesinde, marka sadece makineler değil, aynı zamanda güven, sadakat ve sürdürülebilir başarı üretiyor.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Bir tabelanın sırrı: Hazret!

'Hazret Bal'ın sırrı ortaya çıktı! Konya'da bulunan Tarihi Buğday Pazarı civarında yer alan Karaman Yolu üzerindeki bir terzi dükkanının tabelası, yoldan geçen herkesin dikkatini çekiyor. Bu tabelada "Terzi Hazret Bal" yazıyor. Arapça kökenli "Hazret" kelimesinin Türkçedeki farklı bir versiyonu olan "Hazret" kelimesinin bir isim olarak kullanılması, insanlarda hem şaşkınlık hem de merak uyandırıyor. Bu ilginç ismin hikâyesini, Hazret Bal'ın kardeşi ve meslektaşı olan Osman Bal açıklıyor.

HEM KARDEŞ HEM MESLEKTAŞ: TERZİ HAZRET BAL'IN MİRASI

Osman Bal, vefat eden ağabeyinin hikâyesini ve meslek hayatlarını anlattı. Ağabeyiyle yaklaşık 20-25 yıl boyunca aynı iş yaptıklarını belirten Osman Bal, daha sonra ayrı dükkanlarda çalışmaya başladıklarını ancak mesleği ağabeyinin yanında öğrendiğini dile

Osman Bal

getirdi. Hazret Bal'ın vefatından sonra dükkanın tabelasını değiştirmeyen çocukları, babalarının isminin yaşamasını sağlarken, bu ismin üzerindeki gizem de devam ediyordu.

NÜFUSTA RAHİM, HAYATTA HAZRET: BİR İSMİN HİKAYESİ

Osman Bal, ağabeyinin resmi

isminin Rahim olduğunu ancak herkesin ona Hazret diye seslendiğini açıkladı. Anne ve babasının kendisine bu ismi verdiğini söyleyen Osman Bal, o dönemde Nüfus Müdürlüğü memurlarının "Hazret" ismini kabul etmediğini ve kimliğine bu ismin yazılmadığını belirtti. "Hazret" kelime-

sinin yüce kabul edilen kişilere saygı ve övgü amacıyla verilen bir unvan olduğunu hatırlatan Bal, muhtemelen farklı çağrışımlar yapacağı gerekçesiyle bu ismin o dönemin memurları tarafından uygun görülmediğini söyledi. Böylece, ağabeyinin kimlikteki ismi Rahim olarak kalmıştı.

GİZEMİNİ KORUYOR

Osman Bal, isminin tam anlamını anne ve babasına sormak istediğini ancak onların da vefat ettiğini dile getirerek, Hazret isminin aile içinde nasıl ve neden kullanıldığını kesin olarak bilmemeyeceğini belirtti. Ancak bu durum, bölge halkı ve yoldan geçenler için hala ilgi çekici bir gizem olarak kalmaya devam ediyor. Bu haber, bir ismin ardında yatan ailevi ve kültürel hikâyelerin ne kadar derin olabileceğini bir kez daha gösteriyor.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

Alaaddin ALADAĞ ile

şehir
sohbetleri

www.sehirsohbetleri.com | f t i /sehirsohbetleri

Konya'nın tarihî ve kültürel zenginliğinden ilham alan genç sanatçı Sümeyye Eylül Yıldırım, Selçuklu çinilerinden Dede Korkut hikâyelerine uzanan eserleriyle geçmişi günümüze taşıyor

Selçuklu izlerini heykele taşıyor

Araştırmacı Yazar Alaaddin Aladağ'ın "Şehir Sohbetleri" serisinin bu haftaki konuğu, Konya'nın tarihî ve kültürel mirasını eserlerine yansıtan genç sanatçı Sümeyye Eylül Yıldırım oldu. Heykel ve resim alanında çift anadal yaparak başladığı sanat yolculuğunu, Selçuklu çinilerinden Dede Korkut hikâyelerine uzanan bir ilham hattında sürdüren Yıldırım, çalışmalarında geçmişin izlerini çağdaş bir yorumla günümüze taşıyor. "Minyatürden Figüre" adlı sergisiyle dikkat çeken sanatçı, Selçuklu estetiğini heykel diliyle buluşturma sürecini ve geleceğe dair hedeflerini Aladağ'a anlattı.

Sümeyye Eylül Yıldırım

Sümeyye Eylül Yıldırım kimdir? Hayat hikâyesizden biraz bahsedebilir misiniz?

1995'te Konya Selçuklu'da doğdum. 2017 yılında Selçuk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nden çift anadal yaparak hem Heykel hem de Resim bölümlerinden mezun oldum. 2021'de yüksek lisansımı tamamladım. Şu an Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde Sanatta Yeterlik eğitimime devam ediyorum. Doktora tezimi ise Dede Korkut hikâyelerindeki karakterlerin hiperrealist silikon heykelleri üzerine çalışarak sürdürüyorum.

Konya'nın tarihî ve kültürel zenginliği, çocukluğumdan beri bana ilham verdi. Taşlarda, çinilerde, minyatürlerde gördüğüm izler zamanla eserlerime yön verdi. Çalışmalarında Konya'nın Selçuklu mirası hep ön planda oldu. Selçuklu sultanlarının yeniden yüzlendirilmesi projesinde çok değerli hocam Prof. Dr. Mutluhan Taş ile birlikte çalışmak bana teknik ve sanatsal açıdan çok şey kattı. Hocamla aynı müzede sergimizin yer alması da benim için büyük bir gurur.

Benim için Selçuklu sadece bir dönem değil; köklerimle bağ kurduğum, geçmişle bugünü buluşturduğum bir sanat dili. Gelecekte bu yolculuğu Çatalhöyük figürlerini çağdaş heykel diliyle yorumlayarak ve Dede Korkut hikâyelerinden esinlenen eserlerle sürdürmeyi he-

defliyorum.

Sanat benim için, geçmişle gelecek arasında bir köprü kurmak ve memleketim Konya'nın tarihini, kültürünü ve Türk kültürünü günümüze taşımak, sahip çıkmak demek.

Selçuklu saray çinileri sizin için nasıl bir ilham kaynağı oldu? İlk temasınız nasıl gerçekleşti?

Selçuklu çinileriyle ilk temasım öğrencilik yıllarımda oldu. Konya'da doğup büyümem, bu eserlerle doğal bir bağ kurmamı sağladı. Müze ziyaretlerinde karşılaştığım saray çinilerindeki renk, form ve semboller, bende zamanla bir sanat dili oluşturdu. Onları sadece dekoratif bir unsur olarak değil, dönemin dünya görüşünü, estetik anlayışını ve güç simgesini aktaran birer görsel metin gibi gördüm.

Çinilerin sembolik ve estetik yönlerini heykel sanatına aktarma sürecinizde sizi en çok etkileyen unsur neydi?

En çok beni etkileyen şey, bu çinilerin sadece süsleme amaçlı yapılmamış olmasıydı. Her figür, her motif bir anlam taşıyor. Aslan, kartal, grifon gibi figürler gücü, koruyuculuğu; geometrik desenler ise düzen ve sonsuzluğu simgeliyor. Benim için bu anlamları heykel diline taşımak, onları yeniden "canlı" kılmak gibi bir süreçti.

Tarihî bir mirası günümüz plastik sanatlarıyla buluştururken "yeniden yorum" ile "özgünlük" arasındaki dengeyi nasıl kuruyorsunuz?

Burada benim için önemli olan, geçmişle birebir kopyalamak değil; onun ruhunu çağdaş

bir ifade diliyle yeniden yaşatmak. Figürlerin özündeki anlamları korurken, form ve malzeme seçimlerimle günümüze ait yeni bir yorum katıyorum. Bu şekilde hem özgünlüğümü hem de tarihle olan bağımı sürdürebiliyorum.

Kubadabad Sarayı'nın çinileri, Selçuklu sanatının en güçlü estetik ifadelerinden biri kabul ediliyor. Sizin çalışmalarınızda bu sarayın nasıl bir etkisi oldu?

Kubadabad Sarayı çinileri benim için bir referans noktası oldu diyebilirim. Çünkü bu çinilerde Selçuklu sanatının en yoğun sembolik diliyle karşılaşıyoruz. Oradaki figürler ve motifler, bana sadece bir estetik miras sunmadı; aynı zamanda Selçuklu saray hayatının, inançlarının ve dünya algısının da ipuçlarını verdi. Bu yüzden eserlerimde Kubadabad'ın izini her zaman hissetmek mümkün.

Serginin adını taşıyan "Minyatürden Figüre" kavramı, sanatsal yolculuğunuzda neyi ifade ediyor?

"Minyatürden Figüre" aslında benim sanat yolculuğumun bir özeti. Minyatürlerde gördüğüm iki boyutlu figürleri üç boyutlu dünyaya taşımak, onlara farklı bir soluk kazandırmak demek. Bu süreç, tarihe olan merakım ile heykel sanatındaki üretim dilimi bir araya getiren en önemli kavramlardan biri oldu.

Heykellerinizde Selçuklu çinilerinin motiflerini sadece süsleme olarak mı kullanıyorsunuz, yoksa onlara yeni bir anlatı kimliği mi yüklüyorsunuz?

Motifleri hiçbir zaman sadece bir süsleme öğesi olarak görmedim. Onlara yeni bir anlatı kimliği kazandırma çalışıyorum. Figürleri heykelleştirirken, arkasındaki sembolik anlamı da günümüz izleyicisine aktaracak bir kurguyla sunuyorum. Yani çini motifleri, benim işlerimde bir dekor değil; bir hikâyenin taşıyıcısı oluyor.

Kullandığınız malzemeler ve teknikler hakkında biraz bilgi verir misiniz? Bu seçim-

lerin tarihî çini estetiğiyle nasıl bir ilişkisi var?

Çalışmalarında genellikle plastilin ve polyster malzemeler kullanıyorum. Aynı zamanda yüzeyde boya ve patina tekniklerinden de yararlanıyorum. Bu seçimler, Selçuklu çinilerindeki renklerin ve yüzey etkilerinin heykelde de karşılık bulmasını sağlıyor. Geleneksel ile modern arasında bir köprü kurmak tam da bu noktada önem kazanıyor.

Selçuklu sanatındaki minyatür, figür ve çini üçgenini bir araya getirirken ortaya çıkarmak istediğiniz ana düşünce nedir?

Aslında çıkış noktam; Anadolu'nun tarihî hafızasını günümüze taşıyacak yeni bir görsel dil oluşturmak. Minyatür, figür ve çiniyi bir araya getirirken, geçmiş ile bugün arasında bir diyalog kurmak istiyordum. İzleyici, eserlerimde hem Selçuklu estetiğini görsün hem de çağdaş bir sanat yapıyla karşı karşıya olduğunu hissetsin istiyordum.

Heykel ile yolculuğunuzda bu sergi sizce nasıl bir eşik veya dönüm noktası?

"Minyatürden Figüre" benim için çok önemli bir eşik. Çünkü bu sergi, kişisel sanat yolculuğumun hem akademik hem de sanatsal boyutunu bir araya getirdi. Yıllardır üzerimde duran işlerin bir şekilde izleyiciyle buluştu. Bundan sonra üreteceğim işlerin de temelinin bu proje oluşturuyor.

Gelecekte hangi tarihî ya da kültürel mirasları sanatınızın parçası hâline getirmeyi arzuluyorsunuz?

Gelecekte Çatalhöyük figürleri üzerine çalışmalar yapmayı planlıyorum. Anadolu'nun en eski kültürlerinden birinin figürlerini çağdaş bir heykel diliyle yeniden yorumlamak, benim için çok heyecan verici bir hedef. Aynı zamanda farklı medeniyetlerin izlerini taşıyan Anadolu coğrafyasındaki pek çok tarihî miras da ileride işlerime ilham kaynağı olacak.

Teşekkür ederiz.

BİZİ YORAN RÜYALAR

HAZIRLAYANLAR: SADIK GÖKCE - ANUŞ GÖKCE 17 EYLÜL 2025 ÇARŞAMBA

Şehrin
Hafızası
Yenigün GAZETESİ'NİN
ÜCRETSİZ KÜLTÜR-SANAT İLAVESİDİR
CİLT: 7 • SAYI: 21

Yenigün

Şehrin
Hafızası

BİZİ YORAN RÜYALAR

FATMA
TUTAK

Hayal desen hayal değil ki onların şekillenmesinde epeyce dahilimiz vardır, bir garip ben ama ben gibi de değil, müdahil olmadığımız yalnızca oynamakla vazifeli olduğumuz bir biçilmiş roller sahnesi... Anlık yaşantılarla şekillenebildiği gibi köktü paleontolojik zamanlara dayanan sükutu hayal numuneleri, hayretle kayıttığımız çarpık çurpuk hatırat, mimleylep mum(ya)ladığımız rol çalan figüran cesetler ve bir türlü içinden çıkamadığımız saçma olayların helezonunda bocalayışlar manzumesi...

Oradaki ben, bu taraftaki etten kemikten hayvanın içinde mahpus zatı şahanelinin bir yansıması sanki ama oradaki jöle, efendim şelâle, yağmur arındaki görünüş yahut temmuz sıcaklığında boş bir otoyola baktığımızda titreyiş duran kaypak bir görüntüden ibaret. Bununla beraber rüyada ona ben demekte bir beis görmüyoruz. Baştan derin bir imanla benimsenmiş de bir tek dille ikrarı kalmış gibi; al gülüm ver gülüm...

Neyse halim çıksın falım der gibi dalıyoruz bedeni ıslatmayan ummana, sonra dönüp duruyoruz. "Sustuzum suyu aradığı gibi su da sustuz bir dudak arar" sözü mahiyetince neticelenmemiş işler, ulaşılamamış hayaller, yarı kalmış hikayeler tekrar tekrar serilir önümüze ki belki çözer kurtuluruz. Kurtulur da yoluna devam edersin diye. Ama ne mümkün; ille burada bulacaksın çaresini ki orada da düzelsin işler. Beleş psikoterapi ve dahi psikanaliz yok öyle!

Rüya aleminde apayrı bir hayat süregitmekte sanki. Ne kadar yabancı olsa yine bir yönüyle tanıdık gelen motifleri haiz bu öteki tarafındaki olay ve durumlara itiraz etmeden katlandığımız ikinci bir ömür gibi. (Böy-

le düşününce epeyce de yorucu) Bu durum akıllara paralel evrenlerin varlığını getiriyor. Başka yaşam formları, başka hayatlar, belki başka bambaşka benler, bizler kim bilir. 'Reenkarnasyona' kadar beklemeyen aynı ömür içinde sağlama yapabileceğimiz bir çift muvazi düzlem. Dahası o, sandığımız gibi uzak bir gelecekte ve belki yalnızca ara sıra zihni meşgul eden bir vehim de değil. Bilakis anda ve bizimle olan, yaşamaya devam eden bir hakikat alemi. Baksanız uyku gibi bizim için son derece elzem bir eşliği aşar aşmaz orada hazır bulunuyoruz. Şu farkla ki orada irade dediğimiz şey pek çalışmıyor. Bu da gerçek(!) dünyada kadercilik denilen tarzda yaşamayı tercih eden ve olaylar karşısında akarsuyun üzerinde ihtiyarı dışında sürüklenen bir yaprak misali kendini akışa bırakmış bir yaşam tarzıyla benzerlik arz ediyor. Sanki anlatılmak istenen; kendini akışa bıraktığın olayların içinde işler öyle bir sarpa sarar ki bunalar daralır çareyi dünyayı değiştirmekte bulursun... Bu bir numune, bir öze misal idi (malum misaller alemi) uyandırtı kurtuldu. Gel irade denilen ulu kudretin sana kendinden üflediği cevheri kullan da sonunda dizini döven olma! Amma ki bu ders de anlayana... Mevzuun buraya kadar ele aldığımız kısmı rüya konusunda bir otorite olan Freud'un görüşleriyle paralellik arz ediyor. Zira kendisi bu durumu, "Bilinçaltı, insanın bastırılmış içgüdülerinin, kavuşulmamış isteklerinin biriktiği bir kavramdır. İşte uyku hali, bilincin kontrolünü ortadan kaldırdığı için rü-

İÇİNDEKİLER

• BİZİ YORAN RÜYALAR
FATMA TUTAK

• EDİPLERİMİZ VE MUSİKİ
MUSTAFA ÖZCAN

• GÜLBAHÇESİNDE ŞİİR ŞÖLENİ
ANUŞ GÖKCE

• TÜRKÇE HECELERİN ÖĞRETİM
ÜSTÜNLÜKLERİ
PROF. DR. FIRDEVS GÜNEŞ

322

Yenigün

Şehrin
Hafızası

yalarla bu istekler bilinç üstüne çıkar." diye açıklıyor.

Büyük usta Ahmet Hamdi Tanpınar, sanatını kendi oluşturduğu bir rüya aleminde vücuda getirdiğini belirtir. Ancak onun kastettiği Freud'un yorumladığından biraz farklıdır. Şöyle ki Ahmet Hamdi'de rüya hali son derece uyanık olduğu zamanlarda meydana gelir ve orada oluşturduğu zengin imge ve metaforlar bir duvarın gediğinden sızır gibi sanatına nüfuz eder.

Antalyalı genç kızı yazdığı mektupta: "Rüya uykuya münhasır değildir... Şuurun duvarında açıklan her gedikten rüyaların sırasına göre, sıktılı zalim yahut mesut diyarına gideriz..."

"Valery'nin 'velev ki rüyalarını yazmak isteyen adam bile azamî şekilde uyanık olmalıdır' cümlesini, en uyanık bir gayret ve çalıma ile dilde rüya halini kurmak şeklinde değiştiren, benim şiir anlayışım çıkar" demiştir. Edebiyatta özellikle şiirde estetiğin doruklarına çıkmak ancak bir çeşit rüya aleminde süzülüp kalemin ucunda cisimleşerek meydana gelebilirdi diye düşünmeden edemiyor insan...

Rüya değil belki ama zamanın içinde eğilip büküldüğü bir çeşit çok boyutlu algı sapsmalarının eserlerine yön verdiği bir diğer isim Marcel Proust'tur. Absürt sanat anlayışı Tanpınar'ı da bir hayli etkileyen Fransız yazar on dört yılda tamamladığı Kayıp Zamanın İzinde adlı eserini sıra dışı bir tekniği kullanarak meydana getirir. O zamana kadar mekânın dar kalıplarında sıkışık kalmış romanın zamanın geniş ve akışkan boyutuna taşır. Roman yedi ciltten oluşur ve beş yüzden fazla karakteri içerisinde barındırır. Kayıp Zamanın İzinde, çaya batırlan bir madenin tekrar şekillendiği bir dünyada geçen ve mekân karşısında zamanın üstünlüğü üzerine kurgulanmış bir nehir romanıdır.*

Rüyalardan bahsederken nerelere geldik. Efendim edebiyat böyledir işte. İçine daldığımızda fazla derinlere inmeseniz bile sizi inci mercanlarla karşılar, eli boş göndermez. Konu da rüya gibi hudutsuz bir derya olunca biraz açılmak kaçınılmazdır herhalde.

Hayal, rüya, hakikat.. hepsi bir garip beşer olan bizlere teklif edilmiş acayip haller ves-selam. Bu durumda sormazlar mı hangisi hayal hangisi hakikat? Peki kime göre, neye

göre? Gerçek hayat diye nitelendirdiğimiz ve zaman nehrinde akıp giden anlarda yaşadığımız bir lahza sonra geçmiş, hatırat kutusuna düşen iletiler şekline bürünmüyor mu? Sonra biz onların hatırlamaya değer olanlarını zihnimize her seferinde yeniden yaratmak suretiyle giderek başkalaştırmıyor muyuz? E, buyurun size nur topu gibi hülya! O zaman sağlam zeminimiz olan realite her an ayağımızın altından kayması muhtemel bir yanılsamaya dönüşmüş olmuyor mu? Bu durumda buranın gerçekleri alemi, öte tarafın rüya alemi efendim zihnin içindekilerin hayal alemi olduğunun ispatı ne ile mümkün olacak?

Uyku halinde görülen rüyaların misaller aleminde şekillendiğini, dolayısıyla orada görülenleri metaforik düzlemde değerlendirilmenin gerekliliğini kabul edersek meseleyi biraz kavramış olabilebiliriz herhalde. Uyanıkken yaşadıklarımızın yansımaları zaman zaman rüyada karşımıza çıktığında bir aynanın yansıması gibi başta ters görüntü meydana getirir, bu cepte. Öte yandan metaforlarla husule geldiğinden gösterge asıl kabul edilemez ve yorumlamaya muhtaçtır. O zaman da en azından mekân farkı dolayısıyla uyku halinde görülenlere rüya, uyanıkken yaşananlara hakikat demekte bir beis yok gibi görünüyor. Hülya ise hayal, rüya, hakikat şeklinde yorumladığımız olgular üzerine zihnin tatlı dokunuşları diyebiliriz. Kaç 'ben' geçti sayabildiniz mi? İşte tam burada sanat devreye girer ve insanın yaratım süreci ortaya çıkar. Başka çare yoktur çünkü. Bu elle tutulmaz, gözle görünmez, kokusu ve tadı hissedilmez nüveler ancak bir sanat dalı aracılığıyla varlık kazanabilir. Başka yol yoktur ki gidilsin. Sonra gelsin Yunuslar, Sinanlar, Bakiler, Fuzuliler, Dede Efendi, İtriler, Haşimler, Beyatlılar, Tanpınarlar. Hepsisi de sonsuzluk deryasının şevkenden beslenen ırmaklarıdır ve dahi ebedi haberin gönüllü müvezzeleri...

Efendim başa dönecek olursak şimdi bir düşünelim acaba biz mi rüyaları yoruyor onlar mı bizi yoruyor? Yoksa sonu gelmeyecek bir yolda yürümeye yazgılı olan yolculuğumuzla mı kalır, siz ne dersiniz?

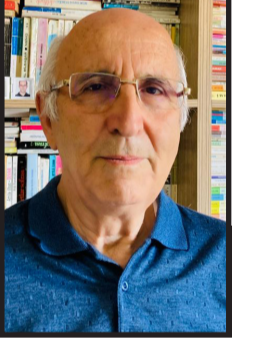
Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 2/1, Haziran 2014, s. 183-188 Haluk Öner

323

Yenigün

Şehrin
Hafızası

EDİPLERİMİZ VE MUSİKİ

MUSTAFA
ÖZCAN

Giriş

Türk edebiyatında musikiden anlayan birçok edibimiz (şair/yazar) vardır. Bunların içinde bizzat musiki ile uğraşanlar bulunmaktadır. Bu durum, sadece yeni edebiyatımızda görülmektedir. Eski edebiyatımızda da musikiyi şiirine katan yahut musikiyi başlıca uğraşı alanı haline getirenler olmuştur. Başta III. Selim olmak üzere bu sahada birkaç padişahı hatırlatmak yeterlidir. Bilindiği üzere III. Selim başlı başına bir sanatkârdır. Besteleri, güfteleri eksik değildir. Hatta ney üflediği, kendisinin bizzat musikide yeni makam ortaya çıkardığı unutulmamalıdır.¹

Musiki ile uğraşan başka padişahlar da vardır. Hatta sarayda bando kuran, bizzat alafırağa musikiyi dinleyen ve seven padişah olduğunu biliyoruz. Enderun mektebinde musiki eğitimi verildiği de gözden kaçırılmamalıdır. Bu konuda Erhan Özden'in **Osmanlı Maârifî'nde Müsiki** kitabında çok yararlı bilgiler vardır.²

Bu kısa girişten sonra biz de bu yazımızda musikiyi seven ve ona gönül veren birkaç edibimizden bahsedebiliriz. Onların musiki ile ne derece meşgul olduklarını ortaya koyacağız. Önce Ahmet Midhat Efendi ile başlamak istiyoruz.

Üstat Ahmet Midhat Efendi ve Musiki

Ahmet Midhat Efendi musikiye düşkündür. O, bu musiki sevgisi yüzünden Beykoz'daki yalısı "musiki okulu"na çevirmiştir. Kemani Leon Efendi, yalının sürekli musiki hocasıdır. Yalıda org, saksofon, piyano, ud gibi çeşitli musiki aletleri vardır. Bu sayede aile fertlerinden pek çok kişi musiki terbiyesi almıştır. Oğlu Kamil Yazgı'nın belirttiğine göre Ahmet Mithat'ın torunu Mihriban Hanım, alafırağa kemanda, iyice ustalaşmıştır. Diğer torunu Niğar Hanım'ın besteleri hâlâ dillerdedir. Ahmet Midhat'ın büyük kızı Hacer Hanım, piyano ve org üstadıdır. Doktor Kamil Yazgı

da hemen her telden bir parça çalabilecek derecede musiki terbiyesi ve dersi aldığını söylemektedir.

Ahmet Midhat Efendi saz çalmaz ama Türk musikisinin bütün makamlarına vakıftır. Çok iyi bir kulağı ve makam bilgisi vardır. Bütün kârları, besteleri bilir; klâsik şarkıları sever ve davudî sesleriyle okur. Alaturka musikiyi, alafırağa musikiden daha fazla sever.³

Salâh Bırsel, "Yapıştırma Bıyık" adlı eserinde bir kavgadan bahsetmektedir. Kavga edenlerden birisi meşhur Ahmet Midhat Efendi'dir. 1878 yılında **Tarık** gazetesi başyazaran Lâstik Sait Bey, **Tercüman-ı Hakikat**'te yayınlanan iki şarkının Ahmet Midhat Efendi'nin elinden çıktığını sanmış ve onları kendi gazetesinde alaya almıştır. Araya da Efendi'nin özel yaşamıyla ilgili iğneler soktuğumustur. Buna sinirlenen Ahmet Mithat Efendi de Babiali Caddesi'nde çevirdiği Lâstik Sait Beyi bir güzel dövmüştür.⁴

Ahmet Rasim ve Musiki

Ahmet Midhat Efendi, Ahmet Rasim'in hocasıdır. Darüşşafaka'da onun derslerine girmiştir. Aslında Ahmet Mithat, Türk okurumun hocasıdır. Kendisini okuyucularını okutmaya, yazmaya, geliştirmeye adanmıştır. Ahmet Rasim, kuvvetli bir muhamir, değerli bir tarihçi ve iyi bir bestekârdır. Ölüncüye kadar yaşadığı rind hayatından vazgeçmemiştir. Bazen meyhane peykelerinde sabahlamış, kır pas içinde kalmıştır. Nihayet temizlenmek, derlenip toparlanmak ihtiyacını hissetmiş, Bakırköy'deki evinin yolunu tutmuştur.

Eşi halim, selim, sabırlı, muhterem bir hanımefendidir. Onu daima mazur görür, kıracak bir harekette bulunmaz. Ahmet Rasim'i bu

1 Reşad Ekrem Koçu, "Tarih Sayfaları: Osmanlı Padişahlarının Şiirleri", **Haber Akşam Postası**, Sayı: 3390, 1 Ağustos 1941, s.3 Bu yazı serisinde III. Selim besteleri, şarkıları hakkında geniş bilgi vardır.

2 Türk Tarih Kurumu, 2. Baskı, Ankara 2020, 245 s.

3 Kazım Yazgı, "Ahmet Mithat Efendi", **Tan**, Sayı: 1649, 5 Mart 1940, s.2

4 Salâh Bırsel, **Yapıştırma Bıyık**, Özgür Yayın Dağıtım, İstanbul 1985, s.75-76

324

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

sefer de ufak bir semezis bile etmeden karışmıştır. Rasim de yumuş, yıkanmış, temiz çamaşlarını, ütülü elbisesini giymiş, aynanın karşısında kendisine çekidüzen verdikten sonra eşine şöyle demiştir:

"- Hanım, eve gelirken yolda Selami Paşa'ya tesadüf ettim. Beni çağırdu Miltiyadi'nin gazinosunda bekliyor."

Eşi üç aydır yüzünü görmediği kocasına karşı çıkmamış, onu kapıya kadar geçirmiş ve Ahmet Rasim'e giderken şu sözleri söylemiştir: "Bey, sakın geç kalmayınız, bu akşam erken geliniz!" Bu rica Ahmet Rasim'in kafasında yankılanmış, Miltiyadi'nin gazinosuna giderken "Sakın geç kalma, erken gel!" sözünü geliştirmiş ve masaya otururken, bu mısram altını tamamlamış, bestesini yapmış ve dostu Selâmi Paşa'ya şöyle anlatmıştır:

"-Evden çıkarken refikam bana tembih etti: "Sakın geç kalma, erken gel!" dedi. Ben de yolda buraya gelinceye kadar bunu bir küt'a haline getirdim, besteledim." Şarkının tamamını verelim:

"Sakın geç kalma erken gel/ Bu akşam, gün batarken gel/Ne müşkül aylık halı/Bu akşam beklerim yârı/ Sakın geç kalma erken gel/Bu akşam gün batarken gel"

Daha sonra bu yeni şarkı çalınmıştır. Şarkı çalınca coşku artmıştır. Nihayet Selâmi Paşa şu teklifte bulunur: "Lâternada bu şarkıyı çala çala eve gidelim". Hep beraber ayağa kalkarlar. Önde lâterna, arkasında Selâmi Paşa ve Ahmet Rasim, Bakırköy sokaklarında bir nağme dalgası halinde yürümüşlerdir. O akşam Ahmet Rasim, sabaha karşı evine gelebilmiştir.⁵

Mahmut Yesari'nin 1.5.1938 tarihli **Yarım Ay**'da çıkan "İki Şarkı" adlı bir yazısı vardır. Hilmi Yücebaş, kitabında bu yazıya da yer vermiştir: Yazıyı kısaca özetleyelim: Üstad çok dalgın ve sikkandır. Cevizli'deki Şifa kahvesindedir. İçki içmektedir. Mahmut Yesari gelip elini öper, Rasim'in isteği üzerine yanına oturur. O arada kısa bir akorttan sonra tanburun sesi duyulur. Çevresindeki saz ve söz ehli dostlarıyla eski şarkılarını çaldırılmaktadır. Genç tanburu, Rasim'in tazeliğini her zaman koruyan, şu eski şarkısına başlamıştır: Bir kendime, bir hal-i perişanıma baktım Zalim, seni yâd eyliye, ah eyliye çaktım

Sen yoksun, o yok, ben yalnız çıldıracaktım Zalim, seni yâd eyliye, ah eyliye çaktım. Bu şarkının Ahmet Rasim'de çok derin, unutulmaz bir hatırası vardır. Şöyle anlatır: "Bir zamanlar Mehmet Celâl, Andelip merhumlarla Ahmet Refik, ben, Büyükkada'da postu semmişik. Bir kadını seviyordum. (...) Çok güzel bir kadındı. Zamanla araya soğukluk girdi." Rasim, işte bu kadın için bu şarkıyı yazmış ve bestelemiştir.

Aradan seneler geçmiştir. Bir gün, Kadıköy vapurunda bu kadına rast gelir. Kadın zayıflamış, saramış, solmuş, kötülemiştir. Ahmet Rasim eve döner, zavallının, perişan, mükedder hali gözlerinin önünden gitmez. O zaman da aşağıdaki şarkıyı yazmış ve bestelemiştir. Şarkının tamamını verelim:

Sen öyle ne oldun, yine avare mi kaldın? Candan sevenin kalmadı, ayyâre mi kaldın? Şaşım, seni gördüm de perişan ve mükedder!

Benden beter oldun, daha biçâre mi kaldın?⁶ Sönmüş o güzel gözlerinin nur-ı nigâhı

Uçmuş o keman kaşlarının reng-i sıyâhı Tutmuş seni en sonra demek gönlümün ahı

Benden beter oldun, daha biçâre mi kaldın? Fahri Celâl Göktulga, "Bestenigâr Kalfa"

başlıklı yazısında Ahmet Rasim'in bir anısını nakleder. Ahmet Rasim, büyük meyhanelerin birinde demlenmektedir. Vakit bir hayli ilerlemiştir. Derken karşısında bir kanun zabiti görür. Birden bozulur. Çünkü dönem Sultan Hamit'in Sadettin Paşa'nın dönemidir. Merkez Komutanlığına bağlı bir zabittir. Bu zabıt, "Sizi Merkez Komutanlığına götürmeğe memurum, buyurun" der. Ahmet Rasim, kendi kendine yine bir pot kırdım, galiba. Fizan yolları gözüktü" diye düşünür. "Buyurun içeri" derler. Rasim, hemen etkeler. Paşa'nın gözleri ağlamaktan kan çanağın dönmüştür. "Rasim Bey, sizi rahatsız ettik. Bakın halimize... Bestenigâr Kalfa sizlere ömür..."

Bestenigâr Kalfa, Paşa'nın baş hanendesi, dünyanın en güzel kızlarından birisidir. Çerkez güzeldir. Ahmet Rasim, kendisini tanımaktadır. Sesi müthiş güzeldir. Verem olduğunu duymuştur. Demek ki şimdi vefat etmiştir. Paşa, Ahmet Rasim'e şöyle der: "Sizden buna dokunur bir güfte rica ederiz." Fermanın efendimizin diyen Ahmet Rasim'i içeri

5 Hilmi Yücebaş, Ahmet Rasim, Aşklar, Hatıralar, İstanbul 1957, s.67-68, Bu yazı Aydede, dergisinde 6.10.1948 tarihinde yayımlanmıştır.

6 Hilmi Yücebaş, Ahmet Rasim, Aşklar-Hatıralar, İstanbul 1957, s.65-66

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

tır. Kendi demesine göre, öyle eksik bir yeteneği vardır ki piyano çalarken, bütün duyguların hareketine geçmektedir.

Bir gün, çabasının sonuç vermesine engel olan bu hastalığı bir doktora tanışmak ister. Zamanın, İstanbul'da ünlenmiş musiki üstatlarından Vicentini'yi evine çağırır. Ona birkaç parça çalar. Konuk sabırla, ses çıkarmadan dinler. Sonra da bir sözcükle bu hastalıktan kurtulmanın yolunu gösterir: "Vazgeçiniz."

Halit Ziya, piyanonun kapağını kapatır. O günden sonra evi bir musiki tapınağı haline geldiği halde, o kapağı bir daha açmaz.

Musikiyi çok seven Halit Ziya, dostlarının çoğunun musiki sevgisini ilkin kendisinden aldıklarını söyler. Eytül yazarın Mehmet Rauf için şöyle der: "Batı musikisiyle kaynaşması benimle başladı. Onunla kışın; Odeon'a, yazları Tepebaşı'na ya da Konkordiya'ya giderdik. Opera, operet ne gelmişse izlerdik."¹¹

Mehmet Rauf, alaturkaya da pek baygındır. Halit Ziya, onun küçük ve ince bir sesi olduğunu yazmaktadır. Şarkı söylerken salondakileri unuttur. Aklını sadece kendi aclarına, kendi avuntularına takar. Bütün benliği de sonbahar yağrağı gibi tır tır titer. Hele Tanburu Ali Efendi'nin suzinak şarkısını okurken ağır aksak iniltirler çıkarır:

Âşık oldum sana ey gonca dehen Sönmez ateşlere yaktın beni sen Görmeyeydim ne olaydı seni ben Sönmez ateşlere yaktın beni sen.¹²

Faik Âli, büyük bir sanatsever, değerli bir şairdir. Edebiyatı cedide'nin bu şairi 74 yaşına kadar elinden kalemi bırakmamıştır. Hayal ve aşk âleminde söylenebilecek en güçlü şiirlerle süslenmiştir. İlk eseri **Fani Teselliler**, diğer eserleri de **Nedim** ve **Lale Devri** adlı manzum piyeslerdir. Gençliğinde zarif giyinen, kibarlığı ile kadın çevrelerinde itibar gören şairdir. Yaşlılığının son yıllarında bile sık sık sohbetlerinde "İhtiyar olsam da gönlüm tazedir" şarkısını mınıdanır. Bu şarkı radyoda söylendiği zaman, adeta mutluluk duyarak, bütün ruhuyla bu şarkıya katılır.

Sermet Sami şöyle der:

"Faik Âli'nin de bu türden çok şarkıları bestelemiştir. Son olarak bestelenen **"Yıldızlı Semalarda"** şiiri hasta döşğinde onu öylesine mutlu etmişti ki, tesadüf bu ya, ölümünden

on saat önce Ankara Radyosu'nda çalınan bu şarkıyı gözyaşları ile dinlemiştir. Bu şiiri ustalıkla bestelediği için yakın dost Sadi Hoşses'e minnettardır.

Taha Toros, onun için "güzel kadına, güzel sese, güzel sofraya âşiktır" demektedir.

Faik Ali Bey, tabiatı âşık olmakla beraber, bütün güzelliklere karşı tutkusunu hatta coşkusunu olan bir şairdir. Her şeyde sınırsız güzellik arayan bir iç yapısı vardı. Kıyafette güzellik, sohbette güzellik arar. Özellikle bu duygusunu kadınlarda daha belirgin olarak dile getirirdi. Evindeki çay sohbetlerinde bilgi ve görgüce seçkin kadınlar bulunurdu. Radyo şarkılarını daima çalar, radyo açık tutulur ve şarkılar dinlenir.

Taha Toros, Faik Âli ve Türk Musikisi alt başlığında şu bilgilere yer verir:

"Türk musikisine olan sevgisini, övgüsünü burada gereği gibi anlatılabilmem çok zor. Musikiye muhabbeti öylesine derindi ki, Türk musikisini dinlemek için radyoda sabahın gece yarısına kadar açık bulundurulurdu. Türk musikisinin içten dostu ve iyi bir aşinası idi. Radyoda okunan şarkıların hatalarını, hemen o gün radyo yetkililerine yazdığı mektupla bildirir, önerilerde bulunurdu. Radyoda zaman zaman bestelemiş olan kendi şarkıların okunurdu. Bundan çok duygulanır, fakat ağabeyisi Süleyman Nazif'in "Derdimi ummanna döktüm" şarkısına karşı hiddet gösterirdi. Bu şarkıyı beğenmez, hele bir kadın tarafından okunuyor ise, anlamı ile okuyan arasında bir bağlantı bulunmadığı gerekçesiyle, radyonun düşmesini kapattır. Sevdiği musiki programlarını övmesini de bilirdi."¹³

Ahmet Refik Altınay ve Musiki
Taha Toros, Ahmet Refik'ten söz ederken, "tarihi sevdiren adam" ifadesini kullanır. Altınay, bir gün arkadaşlarıyla Taha Toros'u Bahriye Birahanesi denilen bir birahane'ye götürür. Burası genelde Adalar ve Kadıköy, Haydarpaşa vapurlarını kaçırılanlar sun bekleme yeridir. Denizciler, iskele hamalları, deniz adamları vardır burada. Gitmelerinin sebebini şöyle anlatır Ahmet Refik (Altınay): "Orada benim şarkılarım çalıyor" der. İçeri girince bütün müşteriler, "Buyursunlar üstat" diye ayağa kalkarlar. O günlerde meyhanede Ahmet Refik Bey'e ait şarkılar çokça söylenmekte, çalın-

11 Salâh Bîrsel, **Nezeli Karga**, Remzi Kitabevi, İstanbul 1991, s.37-38

12 Salâh Bîrsel, **Amerikalı Tolstoy**, s.102-103

13 Taha Toros, **Mazi Cenneti**, İletişim Yayınları İstanbul 1992, s.160

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

odaya alırlar. İçeride Enderunlu Hafız Hüsnü de oradadır. Demek o yazacak, o da besteleyecektir. Oturmuş.

"Soldu emelim, goncelerim, reng-i izârım" diye başlayan şiiri yazmıştır: Şiirin devamı şöyledir:

Bir bülbül-i raksan-ı tarab-nak idim amma Bilmem ki neden terk-i heva etdi hezarım. Bir nağme-i dilsuz u gam ile düştü Irak'a Ben böyle gönüller yakıcı Bestenigâr'ım Hafız da oracıka besteleyiverir. Tekrar huzura çıkarlar, Ahmet Rasim güfteyi, Hafız Hüsnü de besteyi okur... Çıkarken yirmi beşer altın ellerine sıkıştırılır. Ahmet Rasim, o saatten sonra gidilecek yerin yine meyhaneye olduğunu düşünmüştür.⁷

Bu dönemin şairleri/yazarları arasında Leyla Saz, İhsan Raif Hanım gibilerinin besteleriyle de dikkatleri çektiği bilinmektedir. Salâh Bîrsel'in verdiği bilgiye göre bunlar şarkıların sözlerini de çokluk kendileri yazmışlardır. Sözelgeşi Bayan Vedia Rıza'nın Odeon plağına okuduğu "Nerdesin nerde acep gamla bırak-tın da beni/ Aradım, çok aradım ah o gözüm nuru seni" hicazkâr şarkısı Leyla Saz'ın çok sevilmiş eserlerindedir. Şiirlerini **Gözyaşları** adlı kitapta toplanmış olan İhsan Raif Hanım'ın da çağında pek övülmüş şarkıları bulunmaktadır.

Yine **Mir'at-ı Hakikat** yazarı ve Nafia Nazım Mahmut Celâleddin Paşa da iki yüzden fazla şarkı bestelemiş ve hepsinin sözlerini kendisi yazmıştır. İçlerinden sadece bir tanesinin güftesi Nedim'indir.⁸ Lemi Atlı, daha on beş yaşındayken hicazkâr makamında bir şarkı bestelemiştir. "Pembelikle imtişac etmiş senin" dizesiyle başlayan şarkının sözleri Mahmut Celâleddin Paşa'nındır. Paşa'nın kışın Aksaray, daha sonra Nişantaşı'ndaki konağında ya da Bıyıkada'daki köşkünde saz ve eğlence hiç eksik olmaz. Zamanın bütün musikîişnasları orada görünür. Şarkıları uzun yıllar fasullarda okunur; konservatuar programlarında yer alır. Uşşak makamından bestelediği "Mir'atı ele al da bak Allah'ı seversen" şarkısını musiki meraklılarından bilmeyen yoktur.⁹

Birkaç Edebiyat-ı Cedide Yazarı ve Musiki
Tanzimat yazarları arasında üstad denilen Rezaizade Mahmut Ekrem'in musikiye olan

eğilimini Ercüment Ekrem Talu şöyle anlatır: Evet, babam kendi kafasına göre arkadaşlarla toplanıp fasullar yapmaktan hoşlandı. Yalnız birbirini takip eden evlat acıları babamın neşesini kaçırmıştı."

Ercüment Ekrem ise özellikle musikide Adnan Saygun'u, alaturkada Rahmi Bey, ses sanatkarlarından Safiye Ayla ve Mualla Gökçay'a karşı bilhassa sempati beslemektedir. Saz çalanlar içinde Şerif Muhittin Targan, Yorgo Bacanos, Selahattin Pınar duygusunu harekete geçiren insanlardır. Bu arada Mesut Cemil'i unutmamak gerekir.

Edebiyat-ı Cedidecilerden Hüseyin Siret Özsever'in eşi Nigarın Siret'tir. Şairin pek meşhur olmuş bir şiiri vardır:

Geçti sevdalarla ömrüm ihtiyar oldum bugün Ak pak olmuş saçlarımla bîkarar oldum bugün

Bir muhabbet neşesiyle ilkbahar oldum bugün

Ak pâk olmuş saçlarımla bîkarar oldum bugün

Her ne emreylerse eyler şahımın fermanıdır Siret'ten derse eğer şahane bir ihsandır

Ben huzurunda yer öptüm, tâcîdar oldum bugün

şairini Nuri Halil Poyraz, beyatiden: Şükûî Tunar; hüseyini faslından: Udî İbrahim, hicazkâr kürdî'den Dürri Turan, hüzzamdan besteledikleri ve üstelik Müzeyyen Senar'la Perihan da plağa okudukları halde bizimki musikiden anlamaz. Hâlbuki beni hiçbir şey müzik kadar teselli etmez. Bilhassa Hacı Arif Beyle Chopin'e bayılırım. Zaten vaktiyle kendim de piyano çaldım."

Nigarın Siret'in dediğine göre, "Geçti sevdalarla ömrüm ihtiyar oldum bugün" güftesi çok tutulmuş, her gazinoda okunmuş, plağa alınmış, eline de 250 lira kadar bir telif ücreti geçmiştir.¹⁰

Halit Ziya, Türk ve Batı musikisinin ikisini de sever. Ancak kendisi gerçekte Batı musikisinden yanadır. Mehmet Rauf'un alafırağa musiki ile sıkıklığı da onunla başlar. Salâh Bîrsel'in denemesinden öğrendiğimize göre, gençliğinde musiki düşkünlüğüyle, uzun bir süre piyano çalmış, ama bu sevgi ya da tutku, onu bir türlü baş piyanist katına çıkaramamış-

7 Fahri Celal Göktulga, "Bestenigâr Kalfa", **Memleket**, Sayı: 10, 23 Mart 1947, s.3

8 Salâh Bîrsel, **Amerikalı Tolstoy**, Yazarlar ve Çevirmenler Yayın Üretim Kooperatif, İstanbul 1983, s.103

9 Salâh Bîrsel, a. g. eser, s.112

10 Sermet Sami Uysal, **Eşlerine Göre Ediplerimiz**, İstanbul 1954, s.221

YENİGÜN

Sohbet
Hafızası

maktadır. Biraz sonra ufak tefek bir genç kız, fazlaca esmerce olan genç kız, Ahmet Bey'in yeni bestelemiş olan şarkısını okumaya başlar. Bütün meyhaneye bu şarkıya katılır. Şarkıya bir koro havası verilmiştir. Şarkı şöyledir: Endamının ahvalini gözlerimden silemem Kollarında can vereyim, başka nimet dilemem Bana sen de acamasan kimler acır bilemem... Taha Toros'a göre, Ahmet Refik Bey o zamanlar fakültede hocadır. Hayatını renklendiren üç unsurdan birisi avcılık, ötekileri ise şiir ve musiki'dir. Altınay'ın ilham perisi ise Adalı bir kadındır. Gerçi onu tanımamıştır ama bu söylentinin karşısına sık sık çıktığını belirtmiştir. Ama onun için yapılan şarkısını, taş plâklarda çok dinlenmiştir:

"Ufuklardan güneş hâlâ inmiyor

İçim mahzun, gözümünden yaş dinmiyor

Ada, sensiz yüreğime sinmiyor

Gel de biraz gözlerini göreyim

Mimozadan sana çelenk öreyim"

Ahmet Refik Altınay, başka yerler gösterilmesine karşın, vasiyeti üzerine Büyükkada'daki mezarlığa gömülmüştür.¹⁴

Hecenin Bir Şairi

Halit Fahri Ozansoy, Yedi Meşalecilerin iyi tanıdığı ve saygı duyduğu bir şairimizdir. Kendilerinden bir örneğini nesilendirir. Salâh Bîrsel'in anlattığına göre Sabri Esat, babacan ve oldukça tombuldu. Kendisine İstanbul Efendisi derindecek bir ağırbaşlılığı vardır. Tiyatro çevirilerinde çok başanıdır. Yüzünden güllücükler eksilmez. Her şeyi tatlı yanından alır. Halit Fahri, onun için "Şiirde Yedi Meşalecilerin en sağlam vezinli, en düzgün dilli, en güzel yazarı idi" demıştır. Halit Fahri Galatasaray Lisesi'nde öğretmen iken, Sabri Esat, öğrencisidir. Yazılı yoklama yaparken bacağına sıralardan birine çarpmış ve sonra da bu, bir flebite çevirmiş. Halit Fahri, iki ay Yeldeğirmeni'ndeki evinde istirahat etmiş, bir yere çıkmamış, iyileşmeye çalışmıştır. Salâh Bîrsel olayın bundan sonrasını şöyle anlatmaktadır:

"Sabri Esat, onu her akşam evinde yoklamada, ona Sahibinin Sesi marka bir gramofonda klasik parçalar çalmaktadır. Halit Fahri, yıllar sonra bunu hatırlayacak ve "Sabri Esat doktorundan sonra ikinci doktorum olmuştum. Beni

musiki ile tedavi ediyordum" diyecektir.¹⁵

Millî Eğitim Bakanının Musiki Sevgisi

Eski Millî Eğitim Hasan Âli Yücel de şiirleri, sesi ve besteleriyle dikkati çeker. Bir ara nefesler de yazmıştır. Musikiden de anlamaktadır. Eşi Refika Hanım'ın açıklamalarına göre, "Beyefendinin çok tatlı besteleri vardır." "Sen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz" "Hem aşkım hem ümidim hem de neşemsin" ve "Nesin sen kız gel anlat, sen benim nemsin?" gibi... Hasan Âli Bey, bunlardan başkaları da olduğunu söyler: Meselâ "Hasretten usanmış, dâr-ı vuslata kaçsam bir türü" diye başlayan nefesimi seğah makamında bestelemiştir." demektedir. Hasan Âli Bey, o gün, pürüzsüz, çok etkileyici sesi ile bu bestesini okur. Güftesi de bestesi de ve hele sesi de fevkalâde güzeldir.

Sermet Sami Uysal, Hasan Âli'ye, "Sen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz?" diye başlayan güfte ve besteni daha çok seviyorum" der ve ona bu şarkıyı ilham eden kadını da tanıdığını söyler. Daha sonra da Hasan Âli Bey, o pürüzsüz ve gür sesliye, bütün duygularını yükleyerek bu şarkıyı bir yandan da usul tutarak yavaş yavaş okur. Sermet Sami, sesini çok tesirli, musiki bilgisini mükemmel bulmuştur.¹⁶ Yusuf Ziya Ortaç, **Portreler**'de onun için şöyle demektedir: "Çağının ünlü bir güzeline yazdığı,

Şen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz? Aşkın beni sermet ediyorken keder olmaz Ölse de senin uğruna canım heder olmaz Sen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz? Dalgın ve ilahî, eriten bir bakışın var Bir anda bütün ruhumu birden yakışın var Karşımda periler gibi nazan akışın var Sen bezmimize geldiğin akşam neler olmaz? şarkısı onundur. Bu iki dördlük bile Yücel'in nasıl bir kalp adamı olduğunu anlatmaya yetmez mi?"¹⁷

Hasan Âli Yücel, mekteb-i Osmani'de öğrencidir. En keyifli derslerden birisi musiki dersidir. Musiki hocası, Harbiye Nezareti ketebesindedir. Sevimli bir yüzü, minik ve yumuşak bir sakalı vardır. Derse udla gelir. Hem söyler hem çalar. Dersinde çit çkmaz. İlk meşk ettiği şarkı şudur:

14 Taha Toros, **Mazi Cenneti**, İletişim Yayınları İstanbul 1992, s.207

15 Muzaffer Uyguner, **Salâh Bîrsel**, (Yaşamı, Şiirleri, Günlükleri, Romanı, Denemeleri, Tarihleri ve Yapıtlarından Seçmeler), Altın Kitaplar, İstanbul 1991, s.213

16 Sermet Sami Uysal, **Eşlerine Göre Ediplerimiz**, İstanbul 1954, s.238-239

17 Yusuf Ziya Ortaç, **Portreler**, İkinci baskı, İstanbul 1963, s. 197-198

Yenigün

Şehrin
Hafızası

Saba, taraf-ı vefadan peygam yok mu?
O yâr-i bîvefadan selam yok mu?
Çok sabırlı bir hocadır. Meşk deyip geçme-
mek, gerek. Şarkının ilk mısraını yüzlerce kere
öğrencilere söyler. Bir ay sonra tamamını
geçerler. Hep beraber o kadar güzel olmuştu
ki... Usulünce en iyi bildiği şarkı budur Hasan
Âli Yücel'in...
Bir gün yine meşk ederler. Okumaları bitmiş-
tir. Hasan Âli kendini alamamış hafif hafif
mırıldanmıştır. Hocası, kim o söyleyen? Diye
sormuş, ama cevap vermemiştir. Arkadaşları
onu gösterirler. Musiki hocası ona şöyle söy-
ler: "Aferin oğlum, ne güzel gazel okuyorsun.
Bu makama Rast derler. Makamları esastır.
Senin musikiye istidadın var. Pederine benim
için söyle, seni ihmal etmesin!"¹⁸
Kendi kendisini yetiştiren yazarlardan birisi de
Peşyami Safa'dır. **Fatih -Harbiye'**de sık sık mü-
zik konusuna dönmüştür. Doğu ve Batı musi-
kiyle ilgili görüşlerine yer vermiştir bu eserde.
Yusuf Ziya onun oldukça güzel ud, güzel ke-
man çaldığını söylemektedir. Alaturka musiki-
nin bütün ses hünerlerini perde perde bildiğini
ve hayranlıkla anlattığını ifade etmektedir. Eşi
Nebahat Hanım, oğlu Merve'dir. Peşyami Sa-
fa'nın kalemi, farklı yazı çeşidine yabancı de-
ğildir. Bunlara resim ve musiki de dâhildir.¹⁹
Hazreti Mevlâna muhibbi, mezan Konya'da
bulunan Refii Cevad Ulunay da musikimize
hizmet etmiş bir muhanisdir. Eski musikimizi
çok iyi bilen Ulunay'ın çalıştığı gazetelerde bu
konuda bir hayli yazmış, eleştirisi bulunmakta-
dır. Bunların yüzden fazla olduğunu söyleyebil-
irim. Aynı şekilde Ulunay gibi bir Mevlevî olan
Hulki Âmil Keymen'in makaleleri incelenince
özellikle Mevlevî musikisine dair olanları dik-
kati çekmektedir. **Yeni Konya, Yeni Meram**
gibi günün en gözde gazetelerde makaleler
yayımlayan yazar, "Gönül" başlıklı yazısında
şu hatırasına yer vermiştir:
"... Eski yeni hiçbir şair yoktur ki gönülden
bahsetmiş olmasın. Ben de yıllarca evvel, Ka-
nunî Artak'ın Zavil (Mahû) makamından
bestelediği şu şarkıyı yazmışım:
"Ey gönül bahçesinin konca gülü, şen güzeli
Seni gördü, seni sevdi, sana bend oldu gönül
Çağlayanlar yaratıp aşkın ile doldu gönül"

18 Hasan Âli Yücel, **Geçmişin Günlerden**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 4. Baskı, İstanbul 2021, s.98
19 Yusuf Ziya Ortaç, **Portreler**, s.199-200
20 **Yeni Meram**, Sayı: 2172, 10 Eylül 1956, s.2
21 Orhan Okay, **Batu Medeniyeti Karşısında Ahmed Midhat Efendi**, Baylan Matbaası, Ankara 1975, s.353-361
22 Cahit Kavcar, **Batılılaşma Açısından Servet-i Fünun Romanı**, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 1985, s.127

329

Yenigün

Şehrin
Hafızası

GÜLBAHÇESİNDE ŞİİR ŞÖLENİ

"Sen nazlı gezerken güzelim güller içinde
Ben şîir okusam hüsnüne bülbüller içinde."
Anonim

ANUŞ
GÖKCE

Gülbağçesi gülleri ve bülbülleri ağırla-
dı. Birbirinden güzel bülbüller, naze-
nin güller içinde hünerlerini sergile-
diler. Hazreti Mevlâna'dan aldıkları hazla ve
hızla, şevk içinde şîirlerini okudular.
14. Uluslararası Mevlâna Şîir Şöleninde şair-
lerin güçlü ifadelerinden müstefit ve haz ala-
bilmek için eşimle birlikte TYB Konya Şube-
sinin düzenlediği bir dizi etkinlik içinde ancak
Gülbağçe'sindeki etkinliğe katılabıldık.
Etkinlik 6 Eylül 2025 Cumartesi akşamı saat
9.00'da başladı. Sunuculuğunu Ruşen Eşref
Bayraktar'ın yaptığı programın açılış konu-
şmasını TYB Konya Şube Başkanı Ahmet Kö-
seoğlu yaptı. Akıcı bir üslupla düşüncelerini
dile getiren Ahmet Köseoğlu şîirin, sözün ve
edebiyatın sultanı olduğunu ve her devirde
çok itibar gördüğünü ifade etti. Şîirin, Ho-
meros'tan Dede Korkut'a, Selçukludan Os-
manlıya, Mevlâna'dan Fuzulî'ye, Attar'dan
Yunus'a, Bakî'den Nefî'ye hülâsa günümüze
kadar ehemmiyetini ve gücünü koruduğunu,
günümüze de Yahya Kemal'e, Necip Fa-
zıl'la, İsmet Özel ve daha birçok şair tarafın-
dan nakledildiğini belirten Ahmet Köseoğlu,
TYB'nin yurt içi ve yurt dışından çağırıldığı
şairlerle bu kutlu görevi üstlendiklerini, şîir
şölenleri, şîir atölyeleri kurarak Türk edebi-
yatının ve şîirinin söz varlığını, musikisini,
modern Türk Şîirinin inşasını ve gelecek ne-
sillere aktarmada bir köprü vazifesi görevini
gördüklerini belirtti. Yazarlar Birliği Kurucu
ve Onursal Başkanı Mehmet Doğan adına
gerçekleştirilen programda Mehmet Doğan'ı
rahmetle andı ve emeği geçen herkese te-
şekkür etti.
14. Uluslararası Şîir Şölenine ev sahipliği ya-
pan Karatay Belediye Başkanı Hasan Kılca
da bir konuşma yaptı. Şairlere ve şîirlere çok
önem verdiklerini belirterek, şairleri geleceğe
kültür taşıyanlar olarak nitelendirdi. Kılca'nın
kendine özgü çok güzel bir hitabeti ve akıcı
bir konuşması var. Dilinden kelimeler su gibi
akıp gidiyor.
Konya'da kültür, medeniyet ve estetiğin iç
içe geçtiğini ifade eden Kılca, Ahmet Ham-
di Tanpınar'ın "Beş Şehir" inde anlattığı gibi

h 330

Konya'nın ruhi derinliğine, aşkın ve sevginin
en güzel numunelerine, herkesi sarp sarma-
layan bir Konya'yı anlattı. "Konya, estetiğin
yalnızca göze hitap eden bir güzellik olmadı-
ğın, aynı zamanda ruha dokunan bir derinli-
ği olduğunu da kanıtlar.
Konya, şîirin ve müziğin en yüce ifadelerine
ev sahipliği yapmıştır. Şehrin daracık sokak-
larında dolaşırken, tarihin fısıltılarını duy-
mak, medeniyetle estetiğin nasıl bir ahenk
oluşturduğunu hissetmek mümkündür. Bu
bakımdan Konya, kültürün ve medeniyetin
estetiğe, şîire ve şehre nasıl can verebilece-
ğinin yaşayan bir örneğidir. Bu şehir, taşına,
toprağına, insanına sinmiş olan bilgeliği ve
sanatıyla bize geçmişten gelen bir mirasın
yalnızca korunması gereken bir kalıntı de-
ğil, aynı zamanda yaşayan bir ruh olduğunu
hatırlatır. Konya Mevlâna'nın deyişiyle 'ham-
dım, piştim, yandım' diyen bir şehirdir; kül-
türün ateşinde pişmiş, medeniyetin ışığıyla
parlamış ve estetiğin aşkıyla yanmış.
Konya, ruhun sırlandığı, aşkın ilham olup ak-
tığı ve kalbin muhabbetle sarp sarmaladığı
diyardır. Bu bakımdan Konya, sadece Selçuk-
lunun başkenti değil, aşkın da başkentidir.
Konya aşkların yalnızca bir buluşma nokta-
sı değil, aynı zamanda hakikati ve aşkı ara-
yanların dizelerle ördüğü bir kervansaraydır.
İnsan dizelerin içinde hayallerini, düşlerini;
hatta en gizli düşüncelerini saklar. Kimi za-
man aşkâr eder, kimi zaman bir sır gibi ko-
rur, kimi zaman ise muhabatının bulmasını
ister. Bu bakımdan şîir bazen bir haykânş,
çoğu zaman sükût, fakat her zaman deruna
dokunan düşür." Mevlâna'dan, Fuzulî'den, Yunus Emre'den
beyitler okuyan Hasan Kılca, geçen yıl vefat
eden Yazarlar Birliği Genel Başkanı Mehmet
Doğan'ın eserleri ve yaptıklarını rahmetle
yad ederek konuşmasına son verdi.
Programda Selçuk Küpçü'nün çalıp söylediği
iki güzel türkîyle devam edildi. Ardından al-
fabetik sırayla şairler şîirlerini okudular.

Yenigün

Şehrin
Hafızası

Programın en güzel yanı, uzak Türk diyar-
larından şairler getirterek Türk şairlerinin
ve şîir severlerin kaynaşmasını, birbirleriyle
tanışmalarını sağlamış olmasıdır. Ben uzak
diyarlardan gelen Türk kardeşlerimi gördük-
çe kendimi oralara gitmiş gibi oluyorum, ata
yurdumun insanının, toprağının kokularını
hissediyorum. Bu bakımdan TYB ve ona des-
tek olan kurumlarımıza şükranlarımı sunu-
yorum.
Programa Kırgızistan'dan katılan Altınbek İ-
smailov, Türkiye Türklerinin sevgi konusunda
bencil davrandığını, sadece yakın coğrafya-
nın değil, uzak diyarlardaki Türk kardeşlerini
de hatırlamaları ve sevmeleri gerektiği ifade
etti. Kırgızistan'dan, Aytmatov'un Memleke-
tinden, Türk kardeşlerinden ve bilgilerinden
selam getirdiğini söyleyerek Tann Dağı şîirini
okudu. Şîirin sözleri şöyle:
TANRI DAĞI
Tann Dağı- Güneşin doğduğu yerdir.
Tann Dağı- rüzgârın donduğu yerdir.
Tann Dağı- bulutun konduğu yerdir.
Tann Dağı- Kırgızların olduğu yerdir!

Tann Dağı- şeytanın "öldüğü" yerdir.
Tann Dağı- Meleğin saçını ördüğü yerdir.
Tann Dağı- karanlığın söndüğü yerdir.
Tann Dağı- Kırgızların özünü gördüğü yerdir.
Tann Dağı- ruhların aktığı yerdir.
Tann Dağı- Manas'ın yattığı yerdir.
Tann Dağı- tarihin taşlara battığı yerdir.
Tann Dağı- Kırgızların Tann'ya taptığı yerdir!
Tann Dağı'nın vasıflarını anlatan bu duygulu
yüklü şîirden sonra sırayı Aşşe Sevîm aldı.
Aşşe Sevîm, 2001 yılında İstanbul Üniver-
sitesi Tarih Bölümü'nden mezun olmuş. İş-
lenmiş Suç, Taburcu, Kingsu-Değerli Yaralar
adlı eserlere imza atan Aşşe Sevîm, Gülbağ-
çesinin gülleri arasında başını kaldırdı, "Top-
pal" ve "Mutlu Son" adlı iki şîirini okudu.
"Topal" şîiri, Toplumsal yaraları ön plana alır.
Hırs, arzu ve isteklerin hiç bitmediğini ve biz
bunların çok azını gerçekleştirebildiğimizi
konu alır. İnsanın olmak isteyip de olamadığı
erdemini, yapmak isteyip de yetişemediği ar-
zulanan ve nihayetinde ölüm soğuk yüzünü ve
varlığını hatırlatan bir şîirdir.
"Mutlu Son" ise şair karamsarlığa yer vermio-
yor. Her olumsuz şeyde mutlaka bir güzellik
olduğunu vurguluyor.
"...İnanır mısın Dünya terlediğinde sırtına
havluyu ben koydum
Belki de aksi oluyordur"

Hayatı deli gibi alkışlıyor herkes
Savaşta birliğini kaybetmiş er gibi aradım sizi
mutlu son..."
Biz de hayatımızın her anını mutlu bir son-
la buluşturmak üzere Aşşe Hanım'ı yerine
uğurluyoruz.
Aksaray doğumlu, yayınlanmış üç şîir kitabı
bulunan ve Teferrüç dergisinin editörlüğünü
yapan Ercan İriş annesi için yazdığı bir şîiri
okudu. Şîiri not alamadığımdan burada yazı-
mıyorum.
"Yüzüm Şimdi Cumhuriyet", "Ömrüm Yet-
tiğince Savaş", "Şiirin Soğuk Demircisi Arif
Damar", "Mesuliyet Günlerinde Şiir", "Türk
Şiirinde Yeni Bir Dönemeç", "Enis Behiç Kor-
yürek- Miras ve Güneş'in Ölümü" gibi eser-
lere imza atan 1993 Gebze doğumlu Eray
Sarçam, Sarkısız ergiler adlı şîirini okudu.
Öğretmen, Emekli Öğretim Görevlisi Şair
İbrahim Demirci de "Ahlal" adlı şîirini oku-
yarak hem bize tabiat ananın cömertçe
sunduğu zenginliği hem de medeniyetin ve
kültürlerin keşişme noktasından gelip geçen
kavimleri ve bizi, bizim Ahlal'ımızı anlattı.
2000 yılında Doğu Türkistan'ın Kaşgar böl-
gesine bağlı Yopurğa ilçesinde doğan ve
2016 'da Türkiye'ye göç ederek eğitimini
tamamlayan İmran Sadi de şîirinden önce
kısa bir konuşma yaptı. Doğu Türkistanlıların
unutulduğunu, orada Müslüman Türk halkı-
na çok zulüm yapıldığını, Türklüklerini ve dil-
lerini, dinlerini yok etmek için Çinlilerin aşın
baskılarına maruz kaldıklarını ifade eden şair
burada Türk halkından destek istedi, Çin'de
Türklerle uygulanan mezalimin tüm dünyaya
duyurulması için sosyal medyadan paylaşımlar
yapılması gerektiğini dile getirdi.
Şîiri, vicdanı diri tutmanın bir aparatı olarak
gören İmran Sadi, "Artık Zamanıdır" adlı şîir-
ini Uygurca okudu ve Ruşen Eşref Bayraktar
Türkiye Türkçesine çevirerek tekrar okudu.
"... Bu mavi asuman, al bulutlar
Yeşil rüzgârlar benimdir.
Göğsüme asılmış zehirli portreleri yangına
verir gözlerim
Ben bir terzi çocuğu değilim!
Bırakacağım tarihimin yıntıklarını yamamayı.
Artık zamanıdır
Ruhumu sömüren rengarenk koridorlardan
geçip
Çağlar önce müzeye kaçırılan mesleğimi ele
almanın.
Artık zamanıdır
Kimliğimi tabuttan çıkmanın
Henüz nabız durmamışken..."

331

Yenigün

Şehrin
Hafızası

Biz de canı gönülden Doğu Türkistan'ın öz-
gürlüğüne kavuşması için dua ediyoruz ve
şairimizi yerine uğurluyoruz.
1976 Kayseri doğumlu, İstanbul Yazarlar
Birliği Şube Başkanı Mahmut Bıyıklı da 2023
yılında Gazze'de şehit düşen Filistinli yazar
ve şair, akademisyen Rıfat el Arir'e atfettiği
"Acının Hatırası" şîirini okudu.
"Sözün bittiği yerdeyiz, gölgede büyüyen ısı-
zlılık.
Aynalarda silinir yüzler, yankılarla döner ma-
sal.
Acı bir yenilgi sonrası, avuçta kanlı yalnızlık,
Zalime ses çıkararı ya "öteki" ya da "marji-
nal..." diyen Mahmut Bıyıklı, Gazze ile İsrail
savaşında İslam ülkelerinin sessiz kalmaları-
nı eleştiriyor.
Tataristan'dan Ramis Aybek,
"Biznin kanda idi bürüklükten
Bilmim nerse gine kalğandır
Tarihin sınavlarını kiçe-kiçe
Kalğanı da anın yalğandır." Dizeleriyle baş-
layan "Bürüklük" adlı şîirini okudu. (Bürü-börü:
kurt,Kalğan, koruyucu, kalkan, kiçe-kiçe: ge-
çe-geçe)
Yağmurlu Bir Şarkı, Gökyüzü Taş Tutmaz,
Kelebek Kanatları... şîir kitaplarına imza ata-
nAzerbaycanlı şair Ramiz Rövsen,
Erkekler aynı değil, benim kardeşim,
Korkağı var,
Yığıldı var.
Ama her erkeğin öldükten sonra
Kabri başında ona ağlayacak
Siyah elbiseli güzel bir kadına
Ümidi var." Dizeleriyle başlayan "Kara Kal-

parlı Kadın" adlı şîirini okudu, Ruşen Eşref
Tercüme etti.
Serçe ve Taş, Heves, Tövbe Gölgeği ve Bü-
tün Ayrıklar, Kırk Gri Hırka, Dünyanın Çek-
meceleri, Kahramanın sonsuz kısa Yolculuğu
adlı kitapları yayınlanan Suavi Kemal Yazgıcı
adlı şîirini okudu.
Anıların Kanaması, Kudüslü Çocukluk Ez-
gilerinden 100 Kaside, Dönüş Divanı gibi
eserlerin sahibi olan Filistinli Semir Atıye de
"Vasiyet" adlı şîirini seslendirdi.
Gazeteci, yazar ve Şair Mehmet Ali Köseoğ-
lu, "Kovulmuş Vakt-i Şeriflere Şiir"; Meh-
met Ayç, "Bazı Şeyler Hasta Ediyor Beni";
Edebiyat öğretmeni ve sunucu Ruşen Eşref
Bayraktar, "Doğunun Kalbi" adlı şîirinden bir
bölüm okudu.
Şakir Kurtulmuş, "Gülüşleri Bir Beyaz", Öz-
bekistanlı Şuhrat Arif, "Şuhrat Arif'in Şiirle-
rinden"; Zeynep Arkan, "Özbekistan gezisiyle
ilgili "Uzbekistan Airways" adlı şîirini okudu.
Sonuç
Şiir ve şairlerin dünyası gerçekten gül bahçesi
gibidir. Her çeşit gülden değişik tatlar, lez-
zetler tattık ve kokular kokladık. Kendilerine
çok teşekkür ederim. Bizleri soydaşlarımızla
tanıştıran, onların sesini duyuran Karatay
Belediye Başkanı Hasan Kılca ve TYB Konya
Şube Başkanı Ahmet Köseoğlu'nu ve ekibini
böyle başarılı bir organizasyonu gerçekleştirdi-
kileri için tebrik ederiz.
Allah nerede bir zulüm varsa halkına yardım
etsin ve kendi içerisinde Atatürk gibi bir li-
der çıkartarak özgürlüklerine kavuştursun.
Bağımsız olarak yaşamalarını devam ettirsin.

ACZİMİN
GİRYESİAhmet
Sevgi

دیوانه کوکل انسانلر اولیور باری انسانلق اولمسون استردی
غزده یاشانان آجیلر انسانلیغک چوقدن اولدیکنی کوستردی.

İNSANLIĞIN ÖLÜMÜ

Divane gönül, insanlar ölüyor, bari insanlık ölmesin isterdi,
Gazze'de yaşanan acılar, insanlığın çoktan öldüğünü gösterdi.
17 Eylül 2025

(Ahmet Sevgi)

h 332

TÜRKÇE HECELERİN ÖĞRETİM ÜSTÜNLÜKLERİ

Hece, ağızdan bir solukta çıkan ses veya ses birliği olarak tanımlanmaktadır. Sözlü ve yazılı dilde kelimenin temel bileşeni olan hece, harften büyük, kelimeden küçük dil birimidir. Aynı zamanda konuşma zincirinin en önemli halkasıdır. Ünlü seslerin hepsi tek başına hece sayılmakta, ancak her hece bir ünlü sesi içermek zorundadır. Yani bir heceyi bir ünlü sesinin varlığı belirlemektedir. Ünlü ses bazen hecenin başında, bazen ortasında bazen de sonunda yer almaktadır. Buna karşılık ünsüz sesin sayısı değişmekte, hecede bir veya birden daha fazla ünsüz ses bulunmaktadır. Heceler ünlü ve ünsüz durumuna göre çeşitli gruplara ayrılmaktadır. Bunlar sesli harften oluşan heceler, bir sesli bir sessiz iki harften oluşan heceler, üç veya dört harften oluşan heceler gibi sınıflanmaktadır. Hece de harf sayısı az ise kısa hece çok ise uzun hece denilmektedir.

Dillere göre hece yapısı ve uzunluğu değişmektedir. Türkçede altı hece yapısı vardır. Bunlar en az bir, en çok dört harften oluşmaktadır. Türkçede bütün heceler kısadır. Avrupa dillerinde 5-20 arasında değişen hece yapısı vardır. Hece yapısına bağlı olarak harf sayısı da değişmektedir. Genel olarak hecelerin uzunluğu bir sesli harften başlamakta, dokuz harfe kadar çıkmaktadır. İspanyolca, İtalyanca, Portekizce ve Fransızca gibi dillerde bir sessiz ve bir sesli harften oluşan (al, ba) gibi kısa heceler fazladır. Ancak bu dillerde önemli oranda uzun heceler de bulunmaktadır. Örneğin Fransızca'da bir sesli beş sessiz harften oluşan "script" gibi. İngilizce ve Almancada karmaşık hece yapısı vardır. Almancada bir sesli ve sekiz sessiz dokuz harften oluşan "strolchst" gibi heceler vardır. Uzun heceler kelime tanıma ve okuma sürecini zorlaştırmaktadır. Araştırmalar çocukların iki harfli heceleri daha kolay öğrendiğini göstermektedir. İki harfli "ab, ba" gibi heceleri öğrenmek, üç harfli "bak", "ilk" ve dört harfli "kırk" gibi hecelere göre daha kolaydır.

Heceler, açık ve kapalı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Sesli harfle bitenlere açık,

PROF. DR. FİRDEVS GÜNEŞ

sessiz harfle bitenlere kapalı hece denilmektedir. Örneğin "a,e,ba,be" gibi heceler açık hece, "ab, bak, ilk, kırk" gibi heceler kapalı hecedir. Bir dilde açık hecenin çok olması ses zenginliği oluşturmakta, aynı zamanda dil öğrenme sürecine doğrudan katkı sağlamaktadır. Bu özellik ilkokuma yazma öğretimi çok kolaylaştırmaktadır. Açık hecelerin sonundaki seslerle oyun oynama, sesi uzatma, yükseltme, birleştirme, tonlama yapma, melodi oluşturma, ritim tutma vb. öğrenme sürecini zevkli hale getirmektedir. Ayrıca sesleri birleştirme, kafiye yapma ve şiir yazmaya uygun olmaktadır. Bu etkinlikleri kapalı heceler ve özellikle süresiz sessiz harflerle yapmak güçtür. Örneğin süresiz sessiz "k" harfinin öğretimi, sürekli sessiz "f veya s" harfinin öğretiminden daha zor olmaktadır.

Anlam yönüyle incelendiğinde, hecelerin bazıları anlamlı, bazıları anlamsız, bazılarının da anlamı kelime içinde değişmektedir. Bazı heceler işlek olmakta, diğer hecelerle birleşerek yeni anlam ve kelime üretmeyi sağlamaktadır. İşlek hecelerle biri dizi yeni kelime ve anlam üretmek kolay olmaktadır. Bu durum kelime zenginliğini artırmaktadır. Ayrıca bir dilde işlek ve anlamlı hecelerin çok olması okuma yazma öğretimi sürecinde kelime, cümle ve metin üretmeyi kolaylaştırmaktadır. Ancak ister işlek ve anlamlı, isterse anlamsız olsun her hece kelime önemli görevleri üstlenmektedir. Bunların başında yazılı kelimeleri tanıma ve dili kolay öğrenme gelmektedir. Perret (2007)'e göre hece, dilin temel taşı olmakta, kelimeleri tanıma, öğrenme ve anlama sürecine önemli katkılar sağlamaktadır. Aynı zamanda kelimeleri zihinde düzenlemeye yardım etmektedir.

Okuma sürecinde hecelerin temel rolü, yazılı kelimeleri tanıma, diğerlerinden ayırt etme, anlama ve zihne aktarma sürecini kolaylaştırmaktır. Bir başka ifadeyle heceler kelimeyi algılama, tanıma, anlama, zihinde işleme ve

333

öğrenme gibi önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu durum ilkokuma yazma sırasında öğrencilere büyük katkı sağlamakta ve dil öğrenme sürecini kolaylaştırmaktadır. Araştırmalara göre açık heceler kapalı hecelere göre daha hızlı tanınmakta ve öğrenilmektedir. Chetail ve Mathey tarafından yapılan araştırmalarda uzman okuyucular açık heceleri 1170 milisaniyede, kapalı heceleri ise 1200 milisaniyede tanımaktadır. Aradaki fark 30 milisaniye kadardır. Okumayı yeni öğrenen öğrenciler açık heceleri 1800, kapalı heceleri ise 1900 milisaniyede tanımaktadır (Chetail ve Mathey, 2010). Okumayı yeni öğrenenlerde fark 100 milisaniyedir. Bu araştırmaya göre bir dilde kısa, açık ve işlek hecelerin çok olması, dilin öğretim üstünlüğünü ortaya koymaktadır.

Türkçe Hecelerin Özellikleri

Türkçe hecelerin tür, yapı gibi özellikleri ile kullanım durumunu belirlemek amacıyla Güneş ve Işık (2018) tarafından bir araştırma yapılmıştır. Çalışmada 2011 yılı TDK Türkçe Sözlükteki 110.452 kelimeye bulunan 300.768 hece ile Millî Eğitim Bakanlığı ilk ve ortaokul Türkçe ders kitaplarından seçilen 20 metindeki 27.987 hece olmak üzere toplam 327.502 hece incelenmiştir (Güneş ve Işık, 2018). Araştırma sonucu ulaşılan bulgular aşağıda verilmektedir:

Türkçe hecelerin yapısı: Araştırmada incelenen 327.502 hecenin %47,19'u yani yarısına yakını bir sesli bir sessiz harften oluşan (ba) tipi açık hecelerdir. Bunu %42,54 ile üç harfli (bak) tipi heceler izlemektedir. Bu iki hece toplam %89,73 oranında kullanılmaktadır. Bu iki hece türü ile Türkçe metinlerin %90'ı yazılmaktadır. Geriye kalanı %4,88 ile (ab) tipi heceler ile %4,04 ile (a) tipi heceler oluşturmaktadır. Türkçede üç ve dört harfli "ilk, kırk" gibi heceler çok az kullanılmaktadır. Türkçede kullanılan hecelerin %90'ı "ba" ve "bak" türü heceler olması okuma yazma öğretimi çok kolaylaştırmaktadır.

Türkçe hecelerin uzunluğu: Araştırmada incelenen 327.502 hecenin %52,06'sı yani yarısından fazlası iki harfli hecedir. Bunu %42,67 ile üç harfli heceler izlemektedir. Bir harfli hecelerin oranı %4,04, dört harfli hecelerin oranı ise %1,23'tür. Buradan Türkçede en çok iki ve üç harfli hecelerin kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Bir başka ifadeyle Türkçe metinlerin %99'u bir, iki ve üç harfli hecelerden oluşmaktadır. Bu durum kelime tanıma,

okuma, yazma ve anlama sürecini kolaylaştırmaktadır. Çoğu dilde 9 harfli hecelerin olduğu düşünülürse bu durum Türkçenin öğretim üstünlüğünü açıkça ortaya koymaktadır. Türkçede üç hece türünü öğrenen öğrenci metinlerin %99'unu kolayca okuyup yazabilmektedir.

Türkçede sık kullanılan heceler: Türkçede sık kullanılan ve ilk yirmi sırada yer alan hecelerin başında "ma" hecesi gelmektedir. Bunu "ka, a, me, la, le, ya, li, ra ve ta" heceleri izlemektedir. Bunlar alfabetik sıraya göre "a, ba, de, ka, la, le, li, li, lik, lik, ma, me, na, ne, ra, sa, sı, si, ta, ya" şeklinde sıralanmaktadır. Sıralamada en fazla "la, le, li, li, lik, lik" hecelerinin olduğu dikkat çekmektedir. Bu durum ilkokuma yazma öğretiminde bu hecelerin önce verilmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca sıralamada dikkat çeken diğer husus hecelerin ikisi hariç geri kalanının açık hece olmasıdır.

Türkçede açık ve kapalı heceler: Türkçede açık heceler sık kullanılmaktadır. Açık hecelerin sayısı 172, kullanımı ise %51,23 oranındadır. Türkçede kapalı hecelerin sayısı 2921'dir. Ancak kapalı heceler %48,77 oranında kullanılmaktadır. Bir dilde açık hecelerin çok olması ve sık kullanılması ilkokuma yazma öğretimi kolaylaştırmaktadır. Açık heceler okuma sırasında kelimeleri daha hızlı tanımayı ve öğrenmeyi sağlamaktadır. Ayrıca dilin melodisini artırmakta, sesleri uzatma, birleştirme, vurgu ve tonlama yapma, seslerle oyun oynamayı kolaylaştırmaktadır. Bu açıdan dilimizde açık hecelerin çok olması Türkçenin öğretim üstünlüğünü ortaya koymaktadır. Diğer taraftan Türkçe sondan eklemeli bir dil olduğu için kelimelerin sonuna gelen eklerle hece yapısı değişmekte, bazı kapalı heceler açık heceye dönüşmektedir. Örneğin bir-biri, üst-üstü, kırk-kırkı gibi. Bu durum metinlerde açık hecelerin sayısını artırmaktadır.

Bazı Avrupa dilleriyle karşılaştırma: Hece yapısı, türleri ve kullanım sıklığı dillere göre farklılık göstermektedir. Çoğu dilde en çok kullanılan "ba" ve "bak" tipi hecelerdir. Almanca ve İngilizcede üç harfli (bak) heceler %38,1- 31,8 oranında kullanılmaktadır. Fransızca ve İspanyolcada iki harfli (ba) heceler %54,9- %55,6 ile ilk sırayı almaktadır. Türkçede de iki harfli açık heceler %53 oranında sık kullanılmaktadır. İki tür hece birlikte ele alındığında yani "ba" ve "bak" tipi

334

hecelerin en sık kullanıldığı dil Türkçedir. Bir başka ifadeyle Türkçe metinlerin %90'ı "ba" ve "bak" tipi hecelerden oluşmaktadır. Bu durum Türkçenin öğretim üstünlüğü ortaya koymaktadır. Bu iki heceyi öğrenen öğrenciler bir metnin %90'ını okuyup yazabilmektedir. Oysa bu oranlar diğer dillerde çok daha düşüktür. Bu iki hece İspanyolcada %75,4, Fransızca'da %72, Almancada %66,8, İngilizcede ise %59,4 oranında kullanılmaktadır. Türkçe hece yönüyle öğretim üstünlüğüne sahip bir dildir.

Türkçede iki tür açık, dört tür kapalı hece bulunmaktadır. Avrupa dillerinde 5 tür açık hece 15 tür kapalı hece bulunmaktadır. Fransızca hecelerin %69'u bir sesle bitmekte ve açık hece olmakta, kapalı hecelerin oranı ise %30' ü bulmaktadır. Yani hecelerin dörtte üçü açık hecedir. Bu durum İspanyolca için de geçerlidir. Ancak Almanca ve İngilizcede durum değişmektedir. Almanca ve İngilizce hecelerin %32'si açık, %68'i de kapalı hecedir. Fransızca ve İspanyolcada açık hece, İngilizce ve Almancada kapalı hece daha fazladır. Açık hece yönüyle Türkçe İngilizce ve Almancadan üstün, Fransızca ve İspanyolcaya yakındır.

Chetail ve Mathey tarafından yapılan araştırmalara göre uzman okuyucular açık heceleri 1170, kapalı heceleri ise 1200 milisaniyede tanımaktadır (Chetail ve Mathey, 2010). Açık ve kapalı hecelerin tanıma süresi arasındaki fark 30 milisaniye olmaktadır. Bu süre ve açık hece kullanım oranlarından hareketle çeşitli dillerde heceleri tanıma ve okuma süreleri hesaplanmıştır. Buna göre 1 dakikada Fransızca hecelerin %78,4'ü, İspanyolca %76,1'i, Türkçe %70,6'sı, Almanca %52,4'ü ve İngilizce %52,1'i okunabilmektedir. Kapalı hecelerin çok olması okuma süresini uzatmaktadır. Almanca ve İngilizce metinler diğer dillere göre %20 oranında geç okunmaktadır. Türkçede bu oran %12,6'dır. Türkçe metinlerdeki hecelerin dörtte üçü kısa sürede okunmaktadır. Bu durum okuma öğretimi ile anlamaya önemli katkılar sağlamaktadır.

Sonuç

Türkçede sık kullanılan hecelerin özellikleri, türü ve yapısı ile ilgili bu araştırma sonunda; 1. Türkçe hecelerin sistemli ve kolay öğrenilen bir yapıda olduğu ortaya çıkmıştır. 2. Türkçede altı hece yapısı varken diğer dillerde 20 hece yapısı bulunmaktadır.

3. Türkçedeki 327.502 hecenin %52,98 ile iki harfli (ba) tipi açık heceler olduğu, bunu %36,02 ile üç harfli (bak) tipi kapalı hecelerin izlediği, bu iki heceyle metinlerin %90' ının yazıldığı görülmektedir.

4. Türkçede üç ve dört harfli (ilk), (kırk) tipi heceler çok az kullanılmakta, kelime sonuna gelen eklerle bu heceler değişmektedir.

5. Türkçede en uzun hece 4 harfli iken diğer dillerde 9 harfli hece vardır.

6. Türkçede sık kullanılan hecelerin %63,12'sinin bir ve iki harfli, %36,88'inin ise üç ve dört harfli olduğu görülmektedir.

7. Türkçede açık heceler %58, kapalı heceler ise %42 oranında kullanılmaktadır.

8. Türkçede en sık "a" ve "ba" tipi heceler kullanılmakta, her biri ortalama bin kez tekrarlanmaktadır. Ardından iki harfli "ab" ile üç harfli "bak" tipi heceler gelmektedir.

9. Türkçede sık kullanılan ve ilk yirmi sırada yer alan heceler alfabetik sıraya göre "a, ba, de, ka, la, le, li, li, lik, lik, ma, me, na, ne, ra, sa, sı, si, ta, ya" şeklinde sıralanmaktadır. Bunlar ilkokuma yazmayı kolaylaştırmaktadır.

10. Türkçede iki tür hece ile metinlerin %90' ını yazılırken Fransızca'da 4 tür hece ile metinlerin %91, İngilizcede ise %76,6'sı yazılabilmektedir. Almanca ve İspanyolca da benzer durumlar vardır. Türkçe hece yönüyle Almanca, Fransızca, İngilizce ve İspanyolcadan üstündür.

11. Türkçede iki tür açık hece diğer dillerde ise 5 tür açık hece bulunmaktadır. Türkçe açık hece kullanım açısından İngilizce ve Almancadan üstün, Fransızca ve İspanyolcaya çok yakındır. Açık heceler ilkokuma yazma öğretiminde kelimeleri daha çabuk ve daha kolay tanımayı sağlamaktadır.

12. Dilimizdeki hecelerin özellikleri, yapısı, kısa olması, açık hece olması kullanım sıklığı ve öğretim yönüyle Türkçenin üstün bir dil olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak dilimizdeki hecelerin yapısı, özellikleri ve kullanımı Türkçenin başta İngilizce ve Almanca olmak üzere çoğu Avrupa dilinden üstün olduğunu göstermektedir. Bu özellikler Türkçenin öğretim üstünlüğünü artırmaktadır. Dileğimiz Türkçemize gerekli önemin verilmesi ve gelecek nesillere iyi öğretilmesidir.

Kaynak: Güneş, F.G Işık, A.D. (2019). Harflerden Cümlelere Türkçenin Öğretim Üstünlükleri, Ankara: SEAD Yayınları.

335

GÜLISTAN'IN GÖLGESİNDE

**بنطق آدمی بہترست از دواب
دواب از توبہ کر نکویی صواب**

*İnsan hayvandan konuşmakla üstündür.
Eğer doğru konuşmazsan hayvanlar senden üstündür.
(Şeyh Sâdî)*

İNSANIN ÜSTÜNLÜĞÜ
*İnsan hayvanlardan üstün olan sözüdür,
Sözün doğru olması da bu üstünlüğün özüdür.
17 Eylül 2025 (Ahmet Sevgi)*

MESNEVİ'NİN GÖLGESİNDE

**تو نہ بینی برکھا را کف زدن
کوش دل باید نہ این کوش بدن**

*Dalların el çarpışını görmüyorsun değil mi?
Buna can kulağı gerek, ten kulağı ise herkeste ki!
(Hz. Mevlânâ)*

CAN GÖZÜ
*Ağaçlar secde ediyor, yapraklar zikir, dallar da duâ; bak,
Lakin ten gözü ile görülmez, can gözü ise herkeste yok.
17 Eylül 2025 (Ahmet Sevgi)*

336

Geçtiğimiz 3 yıl ağustosta yapılan Tarihi Bedesten Alışveriş Günleri bu yıl eylüle kaydırılınca, gurbetçi yoğunluğu ve okul alışverişleri geride kaldı, esnaf beklediğini bulamadı! Daha sakin geçen Bedesten Günleri, katılan vatandaşları ise memnun etti

Tarih değişti, ilgi azaldı

Büyükşehir Belediyesi tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Tarihi Bedesten Alışveriş Günleri", önceki yıllarda olduğu gibi yine renkli görüntülere sahne oldu. Ancak etkinliğin bu kez geçtiğimiz üç yıl boyunca olduğu gibi ağustos ayında değil, eylül ayının ikinci haftasında yapılması, gurbetçilerin memlekete dönüş yapmış olması ve okul alışverişlerinin tamamlanması nedeniyle esnaf açısından beklenen hareketliliği getirmeyi.

ESNAF: ZAMANLAMA DOĞRU OLMADI

Bedesten esnafı, organizasyonun tarih değişikliğinden olumsuz etkilendiklerini dile getirdi. Özellikle gurbetçilerin yoğun olarak bulunduğu temmuz ve ağustos aylarında düzenlendiğinde satışların ciddi oranda arttığını belirten esnaflar, eylül ayında ise müşteri yoğunluğunun azaldığına dikkat çekti. Ayrıca düğün sezonunun sona yaklaşmasıyla birlikte çeyiz, takı ve hediyelik eşya alışverişlerinde de ciddi düşüş yaşandığı ifade edildi.

ZİYARETÇİLER İÇİN RENKLİ ETKİNLİKLER

Her şeye rağmen etkinlik, 3 gün boyunca Bedesten çarşısını ziyaret eden vatandaşlara dolu dolu bir program sundu. Tarihi atmosferi yansıtan temsili kıyafetlerle yapılan canlandırmalar, mehteran gösterileri ve sokak müzisyenlerinin konserleri çarşıya ayrı bir renk

kattı. Antika tutkunları için düzenlenen sergi ve mezarlar büyük ilgi görürken, çocuklar için hazırlanan etkinlikler ve atölye çalışmalarını ailelerden tam not aldı.

KÜLTÜREL MİRASIN YAŞATILMASI AMAÇLANIYOR

Konya Büyükşehir Belediyesi, bu tür organizasyonlarla şehrin kültürel mirasını korumayı, geleceğe aktarmayı ve Bedesten bölgesinin ticari canlılığını artırmayı hedefliyor. Yetkililer, gelecek yıl-

larda esnafın taleplerini de dikkate alarak tarihler konusunda yeniden değerlendirme yapılabileceğini ifade etti.

KONYA'NIN KALBİNDE TARİH VE TİCARET

Şehrin en önemli tarihi ticaret merkezlerinden biri olan Bedesten, asırlardır Konya'nın ekonomik hayatında merkezi bir rol üstleniyor. Alışveriş Günleri de bu tarihi dokuyu canlandırmayı, esnafla halkı kaynaştırmayı ve hem yerli hem yabancı turistlerin ilgisini çekmeyi amaçlıyor. Bu yıl yoğunluk önceki dönemlere göre düşük kalsa da, katılımcılar Tarihi Bedesten Alışveriş Günleri'nin Konya için önemli bir marka değerine dönüştüğünü, önümüzdeki yıllarda daha geniş kitlelere ulaşabileceğini belirtiyor.

■ HACER CEYLAN ZAMAN

'Hedefimiz değerlerine bağlı gençlik!'

İlim Yayma Cemiyeti (İYC) Niğde Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özdemir, İYC'nin geçmişi, misyonu ve amaçları ile ilgili şunları söyledi: "İlim Yayma Cemiyeti 11 Ekim 1951 tarihinde kurulan hiçbir ayırım gözetmeden milli ve manevi değerler ışığında hizmetlerini sürdüren bir hayır kurumudur. Cemiyet bünyesinde Türkiye'nin tüm illerinde halka açık şubeleri, on binlerce öğrencinin barındığı yurtları ve eğitim merkezleri ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Cemiyetimiz ve üst kuruluşumuz İlim Yayma Vakfı, kamu yararına sivil toplum kuruluşu statüsündedir. İhtiyaç sahibi birçok öğrenciye burs desteği verme yanında; İmam Hatip Liselerinin kurulması ve Başta Cumhurbaşkanımız ile birçok başarılı siyasetçi, akademisyen, hukukçu, sağlıkçı, idareci ve bürokratin yetişmesindeki rolümüze ve katkılarımıza gurur duyuyoruz."

KAMU ADINA HİZMET VEREN BİR STK

Bor ve Altınhisar Belediye Başkanlarının başarılı hizmetlerini dikkate alan İlim Yayma Cemiyeti

(İYC) Niğde Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Özdemir, İYC'nin geçmişi, misyonu ve amaçları ile ilgili şunları söyledi: "İlim Yayma Cemiyeti 11 Ekim 1951 tarihinde kurulan hiçbir ayırım gözetmeden milli ve manevi değerler ışığında hizmetlerini sürdüren bir hayır kurumudur. Cemiyet bünyesinde Türkiye'nin tüm illerinde halka açık şubeleri, on binlerce öğrencinin barındığı yurtları ve eğitim merkezleri ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Cemiyetimiz ve üst kuruluşumuz İlim Yayma Vakfı, kamu yararına sivil toplum kuruluşu statüsündedir. İhtiyaç sahibi birçok öğrenciye burs desteği verme yanında; İmam Hatip Liselerinin kurulması ve Başta Cumhurbaşkanımız ile birçok başarılı siyasetçi, akademisyen, hukukçu, sağlıkçı, idareci ve bürokratin yetişmesindeki rolümüze ve katkılarımıza gurur duyuyoruz."

alfen plastik

Firmamıza;

08:00-18:00 / 22:00-08:00
2 vardiya şeklinde çalışacak

**"VASIFIZ
25-45 YAŞ ARASI
BAY
ELEMENLAR"**

alınacaktır.

SERVİS GÜZERGAHI :

Karaarslan Parkı, Hadimi Parkı, Karaman yolu civarı,
Eski garaj ve Fenni fırın

Adres: Fevzi Çakmak Mah. Şehit Hamdi Karagöz Cad. No:14/N
Karatay / Konya
Tel: 332 248 08 71

**Düzgünler®
Plastik**

ŞİRKETİMİZ BÜNYESİNDE ÇALIŞTIRILMAK ÜZERE

*** FORKLİFT OPERATÖRÜ
30-45 YAŞ ARASI BAY**

*** ELEKTRİK - ELEKTRONİK
BAKIM ONARIM USTASI**

*** PLASTİK BORU ÜRETİM TESİSİMİZDE
3 VARDİYA DÜZENİNDE ÇALIŞACAK
20-45 YAŞ ARASI BAY-BAYAN**

* SERVİS ŞOFÖRÜ

(KARAMAN YOLU GÜZERGAHINDA OTURAN)

PERSONEL ALIMI YAPILACAKTIR.

**MAAŞ+DEVAMLILIK PRİMİ
SİGORTA+YEMEK+SERVİS**

* GÖRÜŞMELER YÜZ YÜZE FİRMADA YAPILACAKTIR.

Adres: Konya Organize Sanayi Bölgesi 3. Sk. No:16/A
Selçuklu / Konya / Türkiye
TEL: 0332 239 11 12

Konya'nın zirvesi Gevale'de sona doğru!

Konya, tarihiyle geçmişte birçok medeniyete ev sahipliği yaptı. Bu medeniyetler, arka planında bugüne ışık tutacak çeşitli eserler bıraktı. Bu eserlerden biri de Takkel Dağ zirvesinde bulunan Gevale Kalesi oluyor. Gevale Kalesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Selçuklu Belediyesi iş birliğinde restorasyon çalışmaları yürütülüyor. Daha önce 1'inci ve 2'inci etabı

tamamlanan çalışmaların 3'üncü etabında da sona doğru gelindi. Çalışmalar tamamladığında bölge gezi güzergahı, seyir noktaları ve sosyal donatılarıyla yerli ve yabancı turistlerimizin ziyaretine açılacak. Selçuklu böylelikle yeni bir turizm destinasyonunu daha kazanmış olacak. **GEÇMİŞ GÜN YÜZÜNE ÇIKARILYOR** Selçuklu Belediyesi tarafından

titizlikle yürütülen çalışmalarla birçok medeniyetin izlerini taşıyan kalede geçmiş gün yüzüne çıkarılıyor. Takkeli Dağ, efsanelere konu olan sur ile burçların yer aldığı sembol bir mekân olarak karşımıza çıkıyor.

Gevale Kalesi 3. etap restorasyon çalışmaları kapsamında, 100'ün üzerinde sarnıç konservasyon ve restorasyonu projelerine

uygun olarak Selçuklu Belediyesi tarafından sürdürülüyor. Surları makro enjeksiyon sağlama çalışmaları ve konservasyonunu yapan ekipler diğer mesken kalıntılarının da sağlamlaştırma, konservasyon ve restorasyon uygulamalarına devam ediyor. Ayrıca, yürüme yolları, dehlizler, hamam ve ibadet mekanlarının da restorasyonu yapılıyor.

GÖZETLEME VE SAVUNMA MERKEZİDİ

Konya'nın batısında Selçuklu sınırları içerisinde, Sarayköy yakınında bulunan Gevale Kalesi hem tarihi hem de geçmişteki stratejik önemiyle dikkat çeken eserler arasında yer alıyor. Takkeli Dağ'ın tam tepe noktasında bulunan Gevale Kalesi, yerden yaklaşık bin 700 metre yükseklikte konumlanı-

yor. Bu konumundan dolayı 5 bin yıl önce hem gözetleme hem de savunma merkeziydi. Frig Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde aktif olarak kullanıldığı yapılan kazı çalışmalarıyla tespit edilen Gevale Kalesi, özellikle Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Konya'yı dış tehditlere karşı korumak amacıyla kullanıldığı bilinmektedir. ■ HABER MERKEZİ

BİR SANAT ÖĞRENCİSİNİN GÖLGESİNDE BÜYÜYEN CESARET: AİLELERE MEKTUP

Sevgili Anne ve Babalar, Bu satırlar size bir öğretmen olarak, bir sanat yolcusu olarak, ama her şeyden önce genç bir öğrencinin içinden geçenleri yıllardır gözlemleyen biri olarak yazıyorum.

Çünkü bazı kelimeler evde söylenmiyor. Bazı duygular, genç bir öğrencinin boğazında düğüm olup kalıyor.

Ve bazı hayaller... Ne yazık ki, ilk önce en yakınlarından onay beklerken sessizce soluyorum.

Bugün sizinle, o sessiz ama ısrarlı hayallerin içinden geçen bir yolculuğa çıkmak istiyorum.

"Sanatla mı uğraşacaksın gerçekten?"

Birçok öğrencimiz, resim, müzik, tiyatro ya da başka bir sanat dalına yönelmişken bu cümleyle karşılaşılıyor:

"Sanatla mı geçineceksin?"

"İyi hoş ama bir de gerçek meslek düşün."

"Boş işler bunlar, hobi olarak yaparsın."

Oysa o çocuk, belki de ilk kez gerçekten kendini bir alanda yeterli hissediyor.

Kimi fırcayı eline aldığı anda suskunluğunu unutturur...

Kimi piyano başında dünyayla arasına perde çeker...

Kimi bir sahneye adım attığında "ben buraya aitim" der.

Bu bir geçici heves değildir. Bu, bir yoldur.

Bu, bir çocuğun kendini tanıma, anlatma, ifade etme, büyüme yoludur.

Sanatçı Olmak Korkutmasın! Bir sanat öğrencisi, yalnızca "resam" ya da "oyuncu" olmak zorunda değildir.

Sanat eğitimi alan gençler; iletişimci, akademisyen, tasarımcı, eğitmen, kültür yöneticisi, sanat terapisti olabilir.

Ayrıca çok daha fazlasını: **Empati kurabilen, sorgulayan, üreten, duyarlı, özgüvenli bir birey olur.**

Bu kazanımlar, sadece meslek de-

HAFİZE ÇAPKAN
haber@konyayenigun.com

ğil; yaşam boyu sürecek bir güç kaynağıdır.

Ve en güzeli şudur: Bu yol, eğer ailesi yanında yürürse çok daha aydınlık olur.

O Kadar Çok Söylemek İstiyordur ki...

Bazen derste bir öğrenci sessizce yanına gelir:

"Annem anlamıyor hocam."

"Babam 'ne olacak bu ressamlıkla?' diyor."

"Evinde müzik yapmaya utanıyorum."

"Konservatuvar kazandım ama söyleyemedim."

İnanın, en iyi eserini yapmış olsa bile ailesinden gelen küçük bir onay cümlesine ihtiyaç duyarlar:

"Seninle gurur duyuyorum."

"İyi ki bu yolu seçtin."

"Arkandayız."

Bu cümleler bir fırca kadar, bir nota kadar değerlidir onlar için.

Destek Her Şeydir. Sanat eğitimi uzun bir yoldur. Zaman ister, sabır ister, inanç ister.

Ama en çok da destek ister. Ve bu desteği ilk önce evde bulduklarımda, gerçekten büyüyorlar.

Sadece kurslara göndermek değil, sadece malzeme almak değil;

Gerçek destek, çocuğunuzu duymak, anlamak ve olduğu kişi olmasına izin vermektir.

Bir Öğretmenin Kalbinden.. Ben her yıl yetenekli, cesur ama yalnız gençlerle karşılaşırım.

Ve her yıl, sadece ailesi yanında durduğu için uçan çocuklar da görüyorum.

Bir gün belki sizin çocuğunuz da bir duvara resmini asacak.

Bir gün belki sahnede, gözleri ışıltı parlayacak.

Ve size bakacak. Sadece bir şey duymak için:

"İyi ki vazgeçmemişsin."

O gün geldiğinde, ne mutlu o aileye. Ne mutlu o gence.

Ve ne mutlu hepimize. **Sanatla kalın. Destekle büyütün. Sevgilerimle,**

Otomotiv, makine, hububat ve daha birçok sektörde üretim gücünü artıran Konya, Ocak-Ağustos döneminde ihracatını 100'ü aşkın ülkeye taşıdı. İthalatı karşılama oranıyla dikkat çeken şehir, Türkiye'nin ihracat liginde 11. sıraya yerleşti

Konya'dan dünyaya!

Konya Ekonomi Raporu ağustos ayı verileri açıklandı. Konya Sanayi Odası'nın açıkladığı verilere göre Konya, 2025 yılının Ocak-Ağustos döneminde ihracatta dikkat çeken bir performans sergiledi. Yapılan ihracat ve ithalat rakamlarına göre Ocak- Temmuz ayları arasında ihracatın ithalata karşılama oranı ise yüzde 228,5 olarak kaydedildi.

KONYA EN FAZLA HANGİ ÜLKELERE TEMAS EDİYOR

Konya'dan yapılan ihracat rakamlarına göre şehrin en fazla ihracat yaptığı ülkeler ve en fazla ihracat edilen ürünler belli oldu. Bu kapsamda Ocak- Ağustos ayları arasında en fazla ihracat yapılan ülke, yüzde 8,74 ile ABD oldu. Amerika'yı sırayla takip eden ülkeler ise şöyle: Almanya, Irak, Rusya, Polonya, İtalya, Birleşik Krallık, Cezayir, Suudi Arabistan ve Romanya. İhracatın yüzde 66,84'ünü ise diğer ülkeler oluşturuyor.

Oca- Ağustos aylarında Konya ihracatından en fazla pay alan sektörler de belli oldu. Konya'dan en fazla ihracat yapılan sektör, yüzde 25, 19 ile otomotiv endüstri-

risi olurken; makine ve aksamları ihracatı yüzde 22,85, hububat ve bakliyat yüzde 9,84, iklimlendirme sanayi yüzde 7,03, demir ve demir dışı metaller ihracatı ise yüzde 6,08 olarak kayıtlara geçti. Diğer sektörlerden yapılan ihracat ise yüzde 29,01'lik bir dilim oluşturdu.

Ocak- Ağustos tarihleri arası Konya'da en fazla ihracat yapılan 10 sektör ise şöyle:

- Otomotiv endüstrisi,
- Kimyevi maddeler,
- Elektrik ve elektronik,

- Hazır giyim,
- Çelik,
- Demir ve demir dışı metal,
- Hububat, bakliyat,
- Makine ve aksamlar,
- Tekstil ve hammaddeleri,
- Mücevher.

KONYA İHRACATTA 11. SIRADA YER ALDI

Türkiye ihracatının illere göre dağılımında ocak- ağustos tarihleri arasında dolar bazında en fazla ihracat yapan iller belli oldu. İlk sırayı İstanbul alırken, Konya ise bu sıralamada 11. sırada yerini aldı.

Sıralamada ilk 10'da yer alan diğer şehirler ise şöyle: İstanbul, Kocaeli, Bursa, Ankara, İzmir, Gaziantep, Sakarya, Manisa, Denizli, Hatay.

KONYA'NIN İHRACATI, İTHALATI YÜZDE 200 KARŞILIYOR!

Yurt dışından alınan ürünler ile ihracat edilen ürünler arasındaki değere bakıldığında Konya, Temmuz ayında yaptığı ihracatla, ithalat yüzde 204,6 oranında karşıladı. Ocak- Temmuz ayları arasında ihracatın ithalata karşılama oranı ise yüzde 228,5 olarak kaydedildi. ■ HACER CEYLAN ZAMAN

Zirai yatırıma teşvik yağmuru!

Konya'da tarımsal üretimi artırmak ve kırsal kalkınmayı desteklemek amacıyla Büyükşehir Belediyesi ve devlet kurumları tarafından üreticilere sağlanan zirai teşvikler dikkat çekiyor. Özellikle bitkisel üretim, hayvancılık ve tarımsal altyapı alanlarında sunulan destekler, bölge çiftçisinin hem maliyet yükünü hafifletiyor hem de tarımsal çeşitliliği artırıyor.

BÜYÜKŞEHİR'DEN GÜÇLÜ DESTEK PAKETİ

Konya Büyükşehir Belediyesi, ayva, kestane, sumak, erik, Antep fıstığı, cennet humması, badem, ceviz, mercimek, Macar fiği, aspir ve nohut gibi ürünler için yüzde 75'e varan hibe desteği veriyor. Başvurular 1-31 Temmuz tarihleri arasında alınıyor. Destekler, özellikle zirai dondan etkilenen çiftçilere nefes olurken, bölgedeki üretimin sürdürülebilirliğini ve ürün çeşitliliğini artırmaya hedefliyor. Desteklerden, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı olan tüm üreticiler faydalanabiliyor.

18 FARKLI TÜRE TARIMSAL DESTEKLEME

2024-2025 üretim sezonunda ise

Konya Büyükşehir Belediyesi, fidan, fide ve tohum desteği kapsamında tam 18 farklı ürün türü için destek sağlıyor. Bu destekler kapsamında yem bitkilerinin önemi de büyük. Hayvancılıkta yaşanan kaba yem açığını gidermek amacıyla yüzde 50 hibeli Macar fiği ve korunga tohumu desteği de üreticilerle buluşturuluyor.

TARIMSAL DESTEKLEME ŞUBESİ AKTİF ROL ÜSTLİYOR

Destekleme çalışmalarını yürüten Konya Büyükşehir Tarımsal Destekleme Şube Müdürlüğü, bitkisel ve hayvansal üretimi desteklemenin yanı sıra küçük ölçekli tarım makineleri desteği ve kaliteyi artıracak projelerin uygulanması gibi birçok konuda aktif görev üstleniyor.

YATIRIM YAPANA DEVLETTEN TEŞVİK

Konya'daki tarım ve hayvancılık yatırımları, sadece yerel değil merkezi

yönetim tarafından da teşvik ediliyor. Devletin genel yatırım teşvik sistemi kapsamında; KDV istisnası, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirim, sigorta primi desteği ve yatırım yeri tahsis gibi avantajlar sunuluyor. Ayrıca, Konya-Karaman bölgesinde faaliyet gösteren Mevlana Kalkınma Ajansı, bölgesel teşvik programları ile yatırımcıya rehberlik ediyor ve teşvik paketleri hazırlıyor. ■ HACER CEYLAN ZAMAN

Futbolda bazen inişler ve çıkışlar olur. Önemli olan hemen en kötüyü çağırarak, eleştiriyi faydasız bir noktaya çekmek değil; çıkarılacak derslere odaklanmak, moral bozukluğuna kapılmadan kendi oyunumuzu yeniden oynamaktır. TÜMOSAN Konyaspor - Corendon Alanyaspor karşılaşması da bu açıdan öğretici bir mücadele oldu.

Tarafların azlığı gözden kaçmadı. Oysa tribün desteği, futbolun ruhu ve itici gücüdür; asla azımsanmamalıdır. Son günlerde transferde adı geçen birçok isimle ilgili Başkan Ömer Atiker'in yaptığı

açıklamalar da gündemi hareketlendirdi, fakat asıl sahadaki eksikliklerimizi doğru tespit edip gidermek gerekiyor.

Maça üç stoperle başladık fakat sahadan sadece bir stoperle çıktık. Bu değişiklikler doğal olarak oyunun dengesini de etkiledi. Açıkçası Jetoviç'in ilk 11'de başlamasını bekleyenlerden biriydim. Savunmada yapılan basit hata sonucu yediğimiz gol, hem moralimizi bozdu hem de oyundan düşmemize sebep oldu. Üstelik bu sezon kaptanımız Guilherme'de bir tutukluk göze çarpıyor. Eski gibi sorumluluk almasını ve takım

DERSLERLE DOLUP TAŞAN BİR MAÇ!

liderliğini yeniden ortaya koymasını bekliyoruz.

42 numarayı taşıyan Morten ise Alanyaspor karşısında oldukça sırttı. Henüz istenen seviyede değil; ilerleyen haftalarda beklentileri karşılayıp takıma daha fazla katkı vermesini umuyoruz.

İkinci yanda Muleka'nın oyuna girmesiyle

FAHRİ ALTINOK
haber@konyayenigun.com

hareketlenen bir Konyaspor izledik. Genç yetenek attığı golle sahneye çıktı. Fakat bana göre Tunahan oyuna çok daha erken girmeliydi. Çünkü özellikle Melih'in oyuna sokulmaması, Alanyaspor'un çok iyi hazırlanmış olduğunun göstergesiydi. Rakip, adeta Melih'i sahadan sildi.

Son üç iç saha maçında Alanyaspor'a üstünlük sağlayamıyoruz. Oysa bu maç, o zinciri kırma fırsatıydı ama olmadı. Daha istekli, daha arzulu oynamamız gerekiyor. Milli maç arası ve Beşiktaş maçının ertelenmesi, ritimimizi bozmuş gibi görünüyor.

Şimdi önümüzde Galatasaray maç var. Tüm beğenimizle oynayıp puan ya da puanlar almamız şart. Bu maç, hem moral hem de sıralama açısından çok kritik olacak.

Bir parantez de basketbol takımımıza açmak gerekir. "12 Dev Adam"

Avrupa ikincisi oldu. Son ana kadar kopmadan, önde götürdükleri bir finalde kaybettiler ama bizlere gurur yaşattılar. Onlara da gönülden teşekkür etmek lazım. Konya'mızda pek çok noktada kurulan ekranlarda bu koşuyu hep birlikte yaşadık. Şehrimizin o görüntüsü bile ayrı bir güzellikti.

Sonuç olarak; Alanyaspor karşısında alınan dersler, önümüzdeki büyük sınavlar için yol gösterici olmalı. Bu takıma inanıyor, her geçen gün daha güçlü bir Konyaspor'un sahada olacağına yürekten inanıyoruz.

İyi başlangıç, yanlış diziliş!

Trendyol Süper Lig'in 5.haftasında TÜMOSAN Konyaspor evinde Alanyaspor'u ağırladı. Karşılaşma Alanyaspor'un 2-1'lik galibiyeti ile sonuçlandı

Konyaspor sezona son zamanların en iyi çıkışlarından birini yaparak girdi. Trendyol Süper Lig'de 5. haftaya girilirken henüz mağlubiyeti bulunmayan yeşil beyazlılar, evinde bireysel hatalar ve yanlış kadro tercihi neticesinde 2-1 kaybettiği bir maçı geride bıraktı.

3'LÜ SİSTEM 3 PUANDAN ETTİ!

Lig'de son galibiyetini Gaziantep FK'ye karşı alan Anadolu Kartalı sonrasında Göztepe ile 1-1 berabere kaldı. 3'lü sistemini deneyip Süper Lig'de başarılı diyebileceğimiz takım sayısı neredeyse yok denilecek kadar azken Alanyaspor gibi bir takıma karşı evinde bu dizilişi bu kadro ile çıkarmak mağlubiyeti de beraberinde getirdi. Geçtiğimiz sezon Ali Çamdalı'nın da sık sık deneyip oynamak istediği bu sistem ne yazık ki hüsran ile sonuçlanmıştı.

RAKİP DE AYNI BAŞLADI ANCAK!

Rakip Alanyaspor da aslında maça 3'lü başladı. 70.dakikaya kadar her ne kadar kontrol Konyaspor'un elinde olsa da bireysel hatalar, sonucu belirledi. İkili mücadele kazanma oranında Konyaspor yaklaşık yüzde 48, Alanyaspor ise yüzde 52 oran aldı.

Orta saha tercihi ve savunmada yaşanan aksaklıklar maçın kaderini belirlerken Konyaspor farkında olmadan 3 puandan daha fazlasını kaybetti! Haftaya Galatasaray deplasmanına çıkacak Konyaspor için bu maç 3 puandan daha önemliydi. Ancak Lig'in henüz ilk haftaları olması nedeniyle spor yorumcuları Konyaspor'un ligde hala iyi bir konumda bulunduğunu söylüyor.

■ SPOR SERVİSİ

SPOR
Yenigün

ÖMER ATİKER VE UÇAR'IN MACERASI!

Bir önceki yazımda lige verilen aralardan sonraki dönüşlerin bazı takımlara iyi geldiğini vurgulamıştım...

Çok bildiğimden mi?

Kısmen...

Ama, tecrübelerim ve geçmişte yaşadıklarım beni doğrular nitelikte...

Futbola verilen aralar bazı takımlara iyi geliyor...

Konyaspor'da bu takımlar arasında...

Sadece Konyaspor değil, Kayserispor, Eyaşspor, Samsunspor ve Karagümrük takımları da evlerinde kaybettiler!

Çokta takılmamak gerek...

Başkan Ömer Atiker'de söylemiş zaten...

Hayal kırıklığı yaşadığını, lakin futbolda bur tür sonuçların olduğunu ve her zaman kazanacakları diye bir kuralın olmadığını da altını çizmiş...

Ömer Atiker, başka bir şey daha söylemiş...

Bugüne kadar kimsenin konuşmadığı ya da cesaret edemediği bir konuyu gündeme getirmiş...

Biraz da ironi yaparak, Türkiye'de futbol kulüplerini yönetenlerin, yabancı transferinde öncelikle oyuncuların eşleri veya nişanlıları ile el sıkışmalarının daha doğru bir yöntem olduğunu vurgulamış...

Yabancı oyuncu transferinde, sorunun sadece ekonomik olmadığını, daha çok ayrıntılarda zorlandıklarını belirterek, el sıkıştıkları çok önemli oyuncular, eşlerinin kaptırları, çocuklarının eğitim sorunları nedeniyle Konya'ya getiremediklerini anlatmaya çalışmış...

Haksız da değil...

Böyle bir olaya yıllar önce şahitlik etmiştim...

İsmi tam olarak hatırlamıyorum, Brezilyalı bir oyuncu gelmişti Konyaspor'a...

Gelirken eşini de getirmişti...

Selçuk Otelde misafir edilmişlerdi...

Brezilyalı oyuncu antrenmanlara başladı, maçlara da yakın bir zaman, apar-topar Konya'dan ayrıldı...

Araştırdık, oyuncunun eşi "ya ben ya da Türkiye" deyince, Brezilyalı etli ekmeğe bile yiyemeden Konya'dan ayrılmıştı!

Konya'dan ayrılırken gözyaşı dökülenler olmadı mı?

Elbette oldu...

Fadil Morici diye iyi bir orta saha oyuncusu transfer edilmişti...

Konya'dan ayrılırken ağladığını biliyorum...

RECEP ÇINAR
haber@konyayenigun.com

Transferinde bir pürüz çıkmış ve Yugoslavya'ya dönmek zorunda kalmıştı...

Konyaspor Başkanı Ömer Atiker, transfer konusunda bazı gerçekleri bilmeden eleştiri yapanları, neden transfer yapmadıkları noktada bilgilendirmiş...

Bir bakıma, "yargısız infaz" yapılanları

ya da yapacak olanları uyarılmış, bu açıklamalarıyla...

Bence de doğru olanı yapmış...

Şeffaf bir şekilde.

RECEP UÇAR MESELESİ

Ömer Atiker'in yaptığı en doğru işlerden birisi, teknik direktör Recep Uçar'la devam etmesiydi...

Geçen sezonki performansını satış seviyelerinde olmasına rağmen, Ömer Başkan büyük bir sorumluluk alarak, kendisiyle devam etme noktasında el sıkışmıştı...

Ki, Ömer Atiker'in, Recep Uçar hamlesinin doğru bir hamle olduğunu savunmuştum...

Hem de çokça yumruk yememe rağmen...

Ömer Atiker'in bütün söylemleri gibi Recep Uçar konusundaki söylemleri de kulağa hoş geldi...

Meseleye aynı pencereden baktığımızı itiraf etmeliyim...

Ama bazı şeyler bir anda oluşmaz...

Sabir ister...

Dolayısıyla, Konyaspor'da yazılması gereken çok hikaye var...

Adım adım gitmek gerekir...

Bazı şeyler bir anda olmuyor.

ALANYASPOR KAYBI UÇAR'A YAZAR

Recep Uçar'ın Alanyaspor maçında artılan ile eksilerini yan yana getirdiğimiz zaman, eksilerinin çokça olması nedeniyle maçı kaybetti Konyaspor!

3'lü savunma, 6'sız oynama, maça Bjorlo başlayıp, Muleka'yı kenarda tutma, topu en seri şekilde karşı alana götüren Ndao'yu 1-1'ken kenara alma ve yapılan hamlelerin tutmaması, hepsi birer eksiydi!

Bütün bunlar Recep Uçar'ın hanesine ekli olarak yazıldı!

Kusura bakmasın...

Kendisini severiz, ama yanlışlarını değil...

Ve Konyaspor'u daha çok severiz...

Recep Uçar konusunu özetlersem; oyundan ve oyuncularından önce kendisine de bir çeki-düzen vermemi, öz eleştiri yapmalı ve doğruyu bulmalı...

Maceraya aramaya gerek yok.

Dev Adamlar Avrupa ikincisi oldu

2025 Avrupa Basketbol Şampiyonası (EuroBasket 2025) finalinde Almanya'ya 88-83 yenilen A Milli Basketbol Takımı, ikinci oldu. EuroBasket 2025'te A Grubu'nu "5'te 5" yaparak lider tamamlayan, son 16 turunda İsveç'i, çeyrek finalde Polonya'yı ve yarı finalde Yunanistan'ı mağlup eden Türkiye, şampiyonluk maçında Almanya ile karşı karşıya geldi. Arena Riga'da oynanan ve büyük çekişmeye sahne olan karşılaşmada Almanya'ya 88-83 kaybeden milliler, şampiyonayı ikinci tamamlayarak gümüş madalya kazandı.

İKİNCİ KEZ GÜMÜŞ MADALYA

A Milli Basketbol Takımı, Avrupa Şampiyonası'nda ikinci gümüş madalyası aldı. Milliler, 24 yıl sonra ikinci kez çıktığı finalde yine şampiyonluk kupasına uzanamadı. Ay-yıldızlı ekip, Abdi İpekeçi Spor Salonu'nda oynanan Euro-

Basket 2001 finalinde de Yugoslavya'ya 78-69 mağlup olmuştu.

ALMANYA'NIN İKİNCİ ŞAMPİYONLUĞU

Almanya Milli Basketbol Takımı, 2023 Dünya Kupası'nın ardından 2025 Avrupa Şampiyonası'nda da mutlu sona ulaşarak önemli bir başarı elde

etti. EuroBasket 2025'te "9'da 9" yapan Almanya, turnuvada 1993'ün ardından ikinci kez kupayı müzesine götürdü.

■ SPOR SERVİSİ

RENAULT
CLIO

eylül ayına özel
kaçırılmayacak fırsatlar

ayrıntılı bilgi: renault.com.tr

ÇELİK
MOTORLU ARAÇLAR

**DACIA
SANDERO STEPWAY**

EYLÜL AYINA ÖZEL
KAÇIRILMAYACAK FIRSATLAR
VE %0,99 FAİZ İMKÂNIYLA

Ayrıntılı Bilgi: dacia.com.tr

ÇELİK
MOTORLU ARAÇLAR